

ELENA PRANCKĖNAITĖ

**JURBARKO PILIAKALNIO SENOVĖS GYVENVIETĖS
(A675K2P) (TAURAGĖS APS., JURBARKO MIESTAS) 2006 METŲ
ŽVALGOMŲJŲ ARCHEOLOGINIŲ TYRIMŲ ATASKAITA**

VILNIUS

2007

TURINYS

ĮVADAS.....	3
PAMINKLO SITUACIJA.....	4
ANKSTESNIŲ ARCHEOLOGINIŲ TYRIMŲ APŽVALGA.....	4
TYRIMŲ EIGA.....	5
IŠVADOS.....	12
RADINIŲ SĄRAŠAS.....	13
Individualūs radiniai.....	13
Buitinės keramikos lentelė.....	14
PLANAI:	
Teritorijos ribų planas.....	18
Situacijos planas.....	19
BRĖŽINIAI:	
Plotai Nr.1, 2.....	21
Plotai Nr.3, 4.....	22
Plotai Nr.5, 6,7.....	23
Plotas Nr. 9.....	24
Plotai Nr.8, 10.....	25
FOTONUOTRAUKOS	
Fotonuotraukų sąrašas.....	26
Fotonuotraukos.....	28
PRIEDAI	
Žvalgomųjų archeologinių tyrimų leidimas.....	40
Žvalgomųjų archeologinių tyrimų projektas.....	41
Radinių perdavimo aktas.....	42

IVADAS

Jurbarko piliakalnio senovės gyvenvietės (A675K2P) (Tauragės aps., Jurbarko miestas) teritorijos 2006 m. žvalgomieji archeologiniai tyrimai buvo atlikti AB „Požeminiai darbai“ užsakymu, dėl čia planuojamos tiesti šilumos tiekimo linijos. Tirta 1,20 m pločio ir 158 m ilgio juosta, kurioje numatyta tiesti šilumos tiekimo liniją.

Kultūros paveldo departamentas 2006 06 08 išdavė leidimą Nr.68. Archeologinius žvalgomuosius tyrimus vykdė VŠĮ „Kultūros paveldo išsaugojimo pajėgos“. Tyrimams vadovavo, fotofiksaciją atliko, planus sudarė ataskaitos autorė. Kasė įstaigos darbininkai.

Radiniai atiduoti į Jurbarko krašto istorijos muziejų. Osteologinė medžiaga - Lietuvos veterinarijos akademijos Osteologijos laboratorijai.

PAMINKLO SITUACIJA

Jurbarko piliakalnis (A675K1P), vad. Bišpiliu, Višpiliu yra šiaurinėje Jurbarko miesto dalyje, 1,4 km į šiaurę nuo Imsrės ir Mituvos santakos, 0,55 km į ŠR nuo Mituvos kairiojo kranto ir 0,1 km ta pačia kryptimi nuo Jurbarko kapinių.

Piliakalnis įrengtas Imsrės upės kairiajame krante esančioje aukštumoje. Iš Š, V ir P jį juosia Imsrės upelis ir jo slėnis, iš R – aukštuma. Piliakalnio šlaitai nuo slėnio statūs, iki 17-20 m aukščio. Viršuje yra 58 m ilgio R-V kryptimi ir 28 m pločio aikštelė, kurios R gale yra 5 m aukščio nuo aikštelės puslankiu supiltas pylimas (foto Nr.1).

Į P ir PR nuo piliakalnio yra senovės gyvenvietė. Į PR esanti gyvenvietės dalis yra Imsrės viršutinėje terasoje, lygiame, kolektyviniais sodais užsodintame lauke. Į P esanti gyvenvietės dalis yra Imsrės slėnyje, apibus upelio. Gyvenvietės teritorijos plotas yra 200 m ilgio Š-P kryptimi ir iki 170 m pločio.

ANKSTESNIŲ ARCHEOLOGINIŲ TYRIMŲ APŽVALGA

Piliakalnis apardytas XIX a. pab. kasinėjant dvarininkui J.Vasilčikovui - aikštelės centrinėje dalyje buvo iškastos dvi keturkampės po 2 m² dydžio duobės. Šių kasinėjimų metu rasta žiastos keramikos, puoštos lygiagrečių ir banguotų linijų ornamentu, lipdytų puodų šukių, aptikta nemažai geležinių strėlių antgalių, keletas ietigalių, peilių, raktų, žalvarinių įvijų, pasaginių aguoninėmis bei keturkampėmis galvutėmis ir apskritinių plokštelių segių, taip pat apyrankių plonėjančiais ir gyvuliniais galais, keli sidabriniai ilgieji lydiniai, keletas gintarinių karolių, smiltainio akmens bei molio verstukų.¹

Jurbarko piliakalnio senovės gyvenvietę 1960 m. žvalgė R. Rimantienės vadovaujama ekspedicija (Lietuvos istorijos institutas)². Gyvenvietės teritorijoje surasta žiastos ir lipdytos keramikos puodų šukių. 1972 m. žvalgymai vykdyti R. Olišausko (Mokslinė metodinė kultūros paminklų apsaugos taryba)³ ir 1990 m. S. Berulio (Mokslinė metodinė kultūros paminklų apsaugos taryba)⁴. 1996 05 29 Mokslinė metodinė paminklų apsaugos taryba nustatė ir patvirtino paminklo

¹ T. Dowgird. Mapa archeologiczna okolicy nad dubiskiej od miasteczka Betygoly odokolicy Surwily//Przegląd Historyczny, Warszawa, 1909, t.VIII, p.365

² Rimantienė R. Lietuvos TSR MA Istorijos insituto archeologinės žvalgomosios ekspedicijos, vykdytos 1960.06.10-1960.06.20 d.d. numatytos statyti Jurbarko HES rajone ataskaita /Jurbarko, Kauno, Šakių raj./ LII, B. 93

³ Olišauskas R. 1972 m. spalio mėn. 9-13 d.d. archeologinės žvalgomosios ekspedicijos po Jurbarko rajoną ataskaita. LII, B. 364

⁴ Berulis S. 1990 metų MMT žvalgomosios archeologinės ekspedicijos Jurbarko rajone ataskaita. LII, B. 1719

teritorija. 1997 12 31 Kultūros vertybių apsaugos departamento nutarimu (Nr.380) įrašyta į Registrą.

TYRIMŲ EIGA

Žvalgomieji archeologiniai tyrimai vykdyti numatytoje šilumos tiekimo trasos vietoje. Pirminiame šilumos tiekimo linijos įrengimo projekto variante, suderintame su paminklosauginėmis institucijomis, trasa turėjo perrėžti beveik visą senovės gyvenvietės teritoriją – PR dalyje, esančioje Imsrės upės viršutinėje terasoje bei P dalyje, apibus Imsrės upelio (foto Nr.2, 3). Pagal šį variantą buvo parengtas ir žvalgomųjų tyrimų projektas. MAK'o narių reikalavimu, tyrimų eigoje trasos linija buvo koreguota, todėl naujai nužymėta trasos dalis dešiniajame Imsrės upelio krante pateko ant senovės gyvenvietės ribos (Planas Nr.1, Nr.2).

1,20 m pločio trasa suskirstyta plotais, paliekant 0,5 m pločio kontrolines juostas. Aukščiai matuoti nuo sąlyginio reperio- paminklo Jurbarko miesto įkūrimui pamatų betoninio pagrindo, kurio absoliutus aukštis - 33,16 m (toponuotrauka buvo pateikta tyrimams įpusėjus). Tekste minimas „gylis“ matuotas nuo esamo žemės paviršiaus.

Kadangi vietoje tiksliam plotų „pririšimui“ pakankamai orientyrų nebuvo, jų išsidėstymui apibūdinti pagrindiniu šaltiniu bus laikoma po tyrimų sudaryta požeminių komunikacijų geodezinė nuotrauka (Planas Nr.2), kurioje yra nurodytos nutiestos šiluminės trasos pagrindinių taškų koordinatės.

Plotas Nr.1 (Brėžinys Nr. 1, foto Nr.4-7)

20x1,20 m dydžio plotas Nr.1 užmatuotas P senovės gyvenvietės dalyje, kairiajame Imsrės upelio krante, pievoje, 2,5 m į ŠV nuo vienintelių trijų pievoje augančių slyvų (PV perkasos kraštinės). Ilgoji kraštinė ŠR-PV (48°-228°) kryptimi sužymėta skaičiais 1-20, trumpoji kraštinė PR-ŠV – raide A (nors perkasos plotis – 1,2 m, kraštinė žymėta viena raide). Kv.20 palikta 0,50 m pločio kontrolinė juosta.

Nuėmus 8-15 cm storio velėną atidengtas povėlininės pilkos žemės sluoksnis, kurio storis siekė nuo 10 cm iki 62 cm. Pilkos žemės povėliniame sluoksnyje surastos 8 žiastos keramikos šukės (Inv. Nr. 4-11). Giliau didžiojoje perkasos dalyje pasiektas 16-57 cm storio smėlio sluoksnis su smulkiais akmenukais, kv. 18-20 fiksuotame 36-60 cm storio smėlio sluoksnyje akmenukų nebebuvo. 72-75 cm gylyje kv.1-2, 5-16 atidengtas 30-50 cm storio juodos žemės kultūrinis sluoksnis su 3-8 cm storio sąnašinio upės smėlio tarp sluoksniais. Jame kv. 13-14 surinktos 6 grublėtu ir lygiu paviršiumi keramikos šukės (Inv. Nr. 12-17). Kv.16-20 60-85 cm

gylyje juodos žemės sluoksnyje sąnašinio smėlio tarp sluoksnių neužfiksuota. 40-65 cm storio juodos žemės kultūrinis sluoksnis be sąnašinio smėlio tęsiasi ir kv. 1-16, po juoda žeme, maišyta su smėliu. Jame kv.1-2, 130-150 cm gylyje, surinktos 7 grublėtu ir lygiu paviršiumi keramikos šukės (Inv. Nr. 34-40). Kv. 1-4 atidengtas plonas – 7-9 cm storio žvyro sluoksnis. Po aprašytu juodos žemės sluoksniu Kv.20 – 1,50 cm, kv.1- 1,85 cm gylyje fiksuotas šviesaus smėlio įžemis. Kv. 14-20 po juodu žemės sluoksniu, 120-150 cm gylyje, dar atidengtas plonas žvyro sluoksnelis, kurio storis siekia 8-25 cm. Jame kv. 19-20 130-150 cm gylyje surinktos 34 grublėtu ir lygiu paviršiumi, keramikos šukės (Inv. Nr. 18-33, 41-55). Kv. 17-18, 158 cm gylyje, įžemyje užfiksuotas stambus 40x48 cm dydžio akmuo. Jokių radinių bei kultūrinio sluoksnio pėdsakų šalia jo neaptikta.

ŠR sienelėje (foto Nr.6-7) išsiskyrė šie sluoksniai: 8-15 cm storio velėna; 10-62 cm storio pilkas žemės povelėninis sluoksnis, labiausiai išplatėjęs kv.3-4; 16-57 cm smėlio sluoksnis su smulkiais akmenukais; kv. 18-20 36-60 cm storio smėlio sluoksnis; 40-80 cm storio juodos žemės kultūrinis sluoksnis su 3-8 cm storio smėlio tarp sluoksniais; 7-9 cm storio, kv. 1-4 ir 8-25 cm storio kv. 14-20 žvyro sluoksnis. Po juo- šviesaus smėlio įžemis.

Š sienelėje (foto Nr.5) išsiskyrė šie sluoksniai: 13-15 cm storio velėna; 20-22 cm storio pilka povelėninė žemė; 25-27 cm smėlio sluoksnis su smulkiais akmenukais; 75-95 cm storio maišyta juoda žemė su 3-4 cm storio smėlio tarp sluoksniais, kultūrinis sluoksnis su smėliu; 5-9 cm žvyro sluoksnelis; 40-70 cm juodos žemės sluoksnis. Po juo- šviesaus smėlio įžemis.

Viso ištirtas 24 m² plotas.

Plotas Nr.2 (Brėžinys Nr. 1, foto Nr.8-10)

20x1,20 m dydžio plotas Nr.2 užmatuotas į PV nuo ploto Nr.1, link Imsrės upelio, pievoje. Ilgoji kraštinė ŠR-PV (48°-228°) kryptimi sužymėta skaičiais 1-20, trumpoji kraštinė PR-ŠV – raide A.

Nuėmus 7-11 cm storio velėną, atidengtas povelėninės pilkos žemės sluoksnis, kurio storis siekė nuo 10 cm iki 25 cm. Kv. 1-8, 28-32 cm gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus, atidengtas 10-60 cm storio smėlio sluoksnis. Po juo fiksuotas rudos šlapios žemės sluoksnis, kurio storis siekia 55 cm kv. 1-3 ir 95 cm - kv. 18-20. Šiame sluoksnyje, kv. 15-17, 30-70 cm gylyje surastos 6 žistos keramikos šukės (Inv. Nr. 56-61), kv. 4, 90 cm gylyje – 2 žistos keramikos šukės (Inv. Nr. 62-63). Po šiuo rudos žemės sluoksniu, kv. 1-17, 110-140 cm gylyje prasidėjo šviesaus smėlio įžemis, kv. 18-20 pradėjo sunktis vanduo. Šiuose kv. įžemis - šviesus sapropelis, pasiektas 125-130 cm gylyje. Virš įžemio, kv. 1-2 užfiksuoti 6 akmenys (foto Nr.9). Jų vidutinis dydis – 40x30cm. Jokių radinių bei kultūrinio sluoksnio pėdsakų šalia jų neaptikta.

ŠR sienelėje (foto Nr.8,10) išsiskyrė šie sluoksniai: 7-11 cm storio velėna; 10-25 cm storio pilkas žemės povelėninis sluoksnis; kv. 1-8 – 10-60 cm smėlio sluoksnis; 55-95 cm rudos žemės sluoksnis. Įžemis – šviesus smėlis.

Š sienelėje išsiskyrė šie sluoksniai: 10-12 cm storio velėna; 15-18 cm povelėninė pilka žemė; 60 cm storio smėlio sluoksnis; 60-62 cm rudos žemės sluoksnis. Po juo – šviesaus smėlio sluoksnis – įžemis.

Viso ištirtas 24 m² plotas.

Plotas Nr.3 (Brėžinys Nr. 2, foto Nr.11)

10x1,2 m dydžio plotas Nr. 3 užmatuotas PR senovės gyvenvietės dalyje, palei įrengtus medinius laiptus, Imsrės upės terasos šlaite. Kv. 10 palikta 0,5 m pločio kontrolinė juosta. Ilgoji kraštinė ŠR-PV (19°-161°) kryptimi sužymėta skaičiais 1-10, trumpoji kraštinė PR-ŠV – raide A. Ploto planas nebuvo sudaromas, kadangi jokių objektų nebuvo aptikta. Perkasos reljefas nelygus. Rytų-vakarų kryptimi nuo aukščiausios perkastos vietos rytiniame kampe jis tolygiai nusileidžia per 3,3 m.

Nuėmus 7-15 cm storio velėną, atidengtas 23-80 cm storio pilkos povelėninės žemės sluoksnis. Šiame sluoksnyje, 40-45 cm gylyje surastos 9 žiestos keramikos šukės (Inv. Nr. 64-72) Giliau fiksuotas nevienalytis molio sluoksnis, kurio storis kv. 1-2 siekia 9-14 cm, kv. 5-10 – 40-55 cm storio. Kv. 9-10 prie įžemio fiksuotas smėlio sluoksnis, kurio storis šiame plote siekia 5-20 cm. Prasidėjęs kv.9, labiausiai išplatėja kv.10. Visame plote įžemis pasiektas 100-110 cm gylyje, jį sudarė –rudas molis.

PR sienelėje išsiskyrė šie sluoksniai: 7-15 cm storio velėnos sluoksnis, 23-80 cm storio pilkos žemės povelėninis sluoksnis, nevienalyčio molio sluoksnis – 9-55 cm storio; kv. 9-10 – smėlio sluoksnis, 5-20 cm storio. Įžemis – molis.

ŠR sienelėje išsiskyrė šie sluoksniai: 12-15 cm storio velėnos sluoksnis, 75 cm storio pilkos povelėninės žemės sluoksnis, nevienalyčio molio sluoksnis- 8-10 cm storio. Įžemis –molis.

Viso ištirtas 12 m² plotas.

Plotas Nr.4 (Brėžinys Nr. 2, foto Nr.12-13)

10x1,2 m dydžio plotas Nr.4 užmatuotas į PV nuo ploto Nr.3, PR senovės gyvenvietės dalyje, palei įrengtus medinius laiptus, Imsrės upės terasos šlaite. Ilgoji kraštinė ŠR-PV (19°-161°) kryptimi sužymėta skaičiais 1-10, trumpoji kraštinė PR-ŠV – raide A. Ploto planas nebuvo sudaromas, kadangi jokių objektų nebuvo aptikta. Perkasos reljefas nelygus. Rytų-vakarų kryptimi nuo aukščiausios perkastos vietos rytiniame kampe jis nusileidžia per 3,6 m.

Nuėmus 10-20 cm storio velėną, atidengtas 25-35 cm storio pilkos povelėninės žemės sluoksnis. Giliau, po juo tęsiasi molio sluoksnis, kurio storis siekia nuo 5 iki 55 cm. Šis molio sluoksnis baigiasi kv. 6. Kv.7-10 molio sluoksnis nefiksuotas. Visame plote virš įžemio fiksuotas smėlio sluoksnis, kurio storis šiame plote siekia 15-55 cm, labiausiai išplatėja kv.10. Įžemis pasiektas 100-110 cm gylyje, jį sudarė – šviesus smėlis, kv. 1-3 – šviesus molis.

PR sienelėje išsiskyrė šie sluoksniai: 10-18 cm storio velėnos sluoksnis, 25-30 cm storio pilkos žemės povelėninis sluoksnis, kv. 1-6 molio sluoksnis – 5-55 cm storio; visame plote 15-60 cm storio smėlio juosta. Įžemis – molis.

Viso ištirtas 12 m² plotas.

Plotas Nr.5 (Brėžinys Nr. 3, foto Nr.14-18)

20x1,2 m dydžio plotas Nr.5 užmatuotas P senovės gyvenvietės dalyje, kairiajame Imsrės upelio krante, pievoje, į ŠR nuo ploto Nr.1. Ploto dydis 20x1,2 m. Ilgoji kraštinė ŠR-PV (48°-228°) kryptimi sužymėta skaičiais 1-20, trumpoji kraštinė PR-ŠV – raide A. Kv.20 palikta 0,5 m pločio kontrolinė juosta.

Nuėmus 10-20 cm storio velėną, atidengtas povelėninės pilkos žemės sluoksnis, kurio storis siekė nuo 15 cm iki 30 cm. Pilkos žemės povelėniniame sluoksnyje, surastos 2 žistos keramikos šukės (Inv. Nr. 73-74). Po juo visoje perkasoje atidengtas smėlio sluoksnis su smulkiais akmenukais (storis – 25-130 cm), labiausiai išplatėjęs kv. 8-11. Giliau atidengtas 25-85 cm storio juodos žemės kultūrinis sluoksnis su sąnašinio smėlio (3-7 cm storio) tarp sluoksniais. Šiame sluoksnyje, 180-200 cm gylyje, kv.7-8 surinktos 9 lygiu paviršiumi lipdytinės keramikos šukės (Inv. Nr. 75-83), kv. 5, 0,9 m gylyje surasta geležinė yla, tordiruota viršutine dalimi (Inv. Nr.2), kv. 14, 1,10 m gylyje rastas žalvarinis lazdelinis smeigtukas (Inv. Nr.3). Po šiuo sluoksniu kv.5-20 atidengtas 18-65cm storio juodos žemės kultūrinis sluoksnis be sąnašinio smėlio tarp sluoksnų. Juodos žemės sluoksnyje kv. 18-20 surastos 6 lipdytinės keramikos šukės (Inv. Nr.84-89), kv. 15 – 2 lipdytinės keramikos šukės (Inv. Nr.101-102). Giliau, visame plote pasiektas geltono smėlio įžemis. Kv.1-5 – 1,30-1,7 m gylyje, kv.8 -13 – 2,8 – 3,0 m, kv.13-20 – 2,3-2,5 m gylyje.

Duobė Nr.1.(foto Nr.17, 18) Kv. 1-2 įžemyje, 1,2m gylyje, palei ŠR sienelę išryškėjo ovalo formos 90x63 cm dydžio duobė. Duobės pjūvis fiksuotas ŠR sienelėje. Duobė užpildyta: 40 cm storio juodos žemės maišytos su smėliu ir 25 cm storio maišyto smėlio su smulkiais akmenukais, juostomis. Įsigilinta 70 cm. Duobėje surinkti 29 fragmentai lipdytinės keramikos kruopėtu paviršiumi šukių (Inv. Nr. 91-100). Duobėje, 1,20 m gylyje rasta pasaginė segė auoniniais galais (Inv. Nr.1).

ŠR sienelėje (foto Nr.15) išsiskyrė šie sluoksniai: 15-20 cm storio velėnos sluoksnis, 15-30 cm storio pilkos žemės povelėninis sluoksnis, 25-130 cm storio smėlio sluoksnis su smulkiais akmenukais, 25-85 cm storio juodos žemės sluoksnis, su smėlio tarp sluoksniais; kv. 5-20 – 18-65cm storio juodos žemės sluoksnis. Įžemis – šviesus smėlis.

Š sienelėje (foto Nr.14) išsiskyrė šie sluoksniai: 13-16 cm storio velėnos sluoksnis, 27-30 cm storio pilkos povelėninės žemės sluoksnis, 60-75 cm storio smėlio su smulkiais akmenukais sluoksnis. Įžemis – šviesus smėlis.

Viso ištirtas 24 m² plotas.

Plotas Nr.6 (Brėžinys Nr. 3, foto Nr.19-20)

9x1,2 m dydžio plotas Nr.6 užmatuotas į P nuo ploto Nr.4, sudarydamas su jo 90° kampą. Ilgoji kraštinė ŠV-PR (20°-160°) kryptimi sužymėta skaičiais 1-9, trumpoji kraštinė PV-ŠR – raide A. Ploto planas nebuvo sudaromas, kadangi jokių objektų nebuvo aptikta.

Nuimtas 18-20 cm storio velėnos sluoksnis, kv.5 velėna nebuvo susidariusi, po juo atidengtas povelėninės pilkos žemės sluoksnis, kurio storis siekė nuo 30 cm iki 80 cm. Giliau, 55-85 cm nuo dabartinio žemės paviršiaus atidengtas smėlio sluoksnis. Jo storis siekė nuo 7 iki 27 cm. 80-87 cm gylyje pasiektas šviesaus smėlio sluoksnis - įžemis. Kv. 5-6 virš įžemio surastas buvęs drenažo vamzdis.

ŠR sienelėje išsiskyrė šie sluoksniai: 18-20 cm storio velėnos sluoksnis, 30-80 cm povelėninės pilkos žemės sluoksnis, 7-27 cm storio smėlio sluoksnis. Įžemis – šviesus smėlis.

Kultūrinio sluoksnio ar archeologinių radinių nebuvo aptikta.

Viso ištirtas 10,8 m² plotas.

Plotas Nr.7 (Brėžinys Nr. 3, foto Nr.21)

9x1,2 m dydžio plotas Nr.7 užmatuotas į PV nuo ploto Nr.6. Ilgoji kraštinė ŠR-PV (48°-228°) kryptimi sužymėta skaičiais 1-9, trumpoji kraštinė ŠV-PR – raide A. Ploto planas nebuvo sudaromas, kadangi jokių objektų nebuvo aptikta. Perkasos reljefas nelygus. Šiaurės rytų-pietvakarių kryptimi nuo aukščiausios perkastos vietos šiaurės rytiniame kampe jis tolygiai nusileidžia per 1,5 m.

Nuėmus 15-30 cm storio velėną, atidengtas povelėninės pilkos žemės sluoksnis, kurio storis siekė nuo 25 cm iki 70 cm. Giliau, kv. 1-5 - atidengtas 17-35 cm storio smėlio sluoksnis, kv. 5-9 – smėlio su smulkiais akmenukais sluoksnis, kurio storis siekia – 15-60 cm. Po šiais sluoksniais, 90-110 cm gylyje, visoje perkasoje pasiektas šviesaus smėlio įžemis.

ŠR sienelėje išsiskyrė šie sluoksniai: 20-30 cm storio velėnos sluoksnis, 30-75 cm storio pilkos povelėninės žemės sluoksnis, 15-60 cm storio smėlio su akmenukais sluoksnis, 17-35 cm storio smėlio sluoksnis. Ižemis – šviesus smėlis.

Kultūrinio sluoksnio ar archeologinių radinių nebuvo aptikta.

Viso ištirtas 10,8 m² plotas.

Prieš užmatuojant perkakas Nr.8-9 nužymėta trasa buvo šurfuojama. Iškasti 3 šurfai.

Šurfas Nr.1 (foto Nr.24) P senovės gyvenvietės dalyje, kairiajame Imsrės upės krante, jos terasos aukštumoje, šalia lauko keliuko. Šurfo dydis – 1x1,2 m.

Šurfas Nr.2 (foto Nr.23) užmatuotas į ŠR nuo šurfo Nr.1. Šurfo dydis – 1x1,2 m.

Šurfas Nr.3 (foto Nr.22) užmatuotas į ŠR nuo šurfo Nr.2, šilumos tiekimo trasos vietoje, 24 m nuo jo. Šurfo dydis – 1x1,2 m. Šurfų sienelės nebus aprašomos, kadangi jos įeina į vėliau tirtus plotus Nr.8-9 (Brėžinys Nr. 4, 5).

Plotas Nr.8 (Brėžinys Nr. foto Nr.25,26)

20x1,2 m dydžio plotas Nr.8 užmatuotas dešiniajame Imsrės upelio krante. Ilgoji kraštinė ŠR-PV (48°-228°) kryptimi sužymėta skaičiais 1-20, trumpoji kraštinė PV-ŠR – raide A. Ploto planas nebuvo sudaromas, kadangi jokių objektų nebuvo aptikta. Perkastos reljefas nelygus. Šiaurės rytų-pietvakarių kryptimi nuo žemiausios perkastos vietos pietvakariniame kampe jis kyla per 4,2 m.

Nuėmus 7-17 cm storio velėną visame plote atidengtas povelėninės pilkos žemės sluoksnis, kurio storis siekė nuo 20 cm iki 25 cm. Giliau, kv. 18-20 - atidengtas 10-55 cm storio žvyro sluoksnis, kv. 1-19 – smėlio sluoksnis, kurio storis siekia – 35-55 cm. Po šiais sluoksniais, 90-110 cm gylyje, visoje perkasoje pasiektas šviesaus smėlio ižemis.

Kultūrinio sluoksnio ar archeologinių radinių nebuvo aptikta.

Viso ištirtas 24 m² plotas.

Plotas Nr.9 (Brėžinys Nr. foto Nr.26)

20x1,2 m dydžio plotas Nr.9 užmatuotas dešiniajame Imsrės upelio krante. Ilgoji kraštinė ŠR-PV (48°-228°) kryptimi sužymėta skaičiais 1-20, trumpoji kraštinė PV-ŠR – raide A. Ploto planas nebuvo sudaromas, kadangi jokių objektų nebuvo aptikta. Perkastos reljefas nelygus. Šiaurės rytų-pietvakarių kryptimi nuo žemiausios perkastos vietos pietvakariniame kampe jis kyla per 4,7 m.

Nuėmus 7-17 cm storio velėną visame plote atidengtas povelėninės pilkos žemės sluoksnis, kurio storis siekė nuo 20 cm iki 55 cm. Giliau, kv. 8-20 - atidengtas 55-70 cm storio

smėlio sluoksnis, kv. 1-9 po pilkos povėlinės žemės sluoksniu atidengtas tamsiai pilkos, juodos žemės sluoksnis. Jo storis siekia nuo 20 iki 130 cm. kv. 8-20 prieš įžemį atidengti dar 15-30 cm storio juodos žemės, maišytos su smėliu sluoksnis bei po juo – 10-25 cm storio maišytos rudos žemės sluoksnis. Giliau, kv. 6-20 smėlio įžemis pasiektas 130-135 cm gylyje, kv. 1-6 – 180-200 cm gylyje.

Kultūrinio sluoksnio ar archeologinių radinių nebuvo aptikta.

Viso iširtas 24 m² plotas.

Plotas Nr.10 (Brėžinys Nr.5, foto Nr.27-28)

20x1,2 m dydžio plotas Nr. 10 užmatuotas PR senovės gyvenvietės dalyje, Imsrės upės terasoje, Mokyklos gatvėje, kolektyvinių sodų teritorijoje. 4 m į R nuo ploto Nr.3. Ilgoji kraštinė ŠR-PV (19°-161°) kryptimi sužymėta skaičiais 1-20, trumpoji kraštinė Š-P – raide A. Ploto planas nebuvo sudaromas, kadangi jokių objektų nebuvo aptikta.

Perkasos viršutinis sluoksnis – supiltas gruntas, buvo nukastas mechanizuotai.

Nukasus supiltinį gruntą, kurio storis siekia nuo 40 cm iki 75 cm, fiksuotas 10-45 cm storio juodos žemės, maišytos su smėliu sluoksnis, kuris kv. 5-7 nutrūksta. Giliau, kv. 5-20 pasiektas rudos žemės sluoksnis, kurio storis siekia nuo 30 cm iki 60 cm. Rudos žemės sluoksnis kv. 1-6 nebuvo užfiksuotas. Įžemis – molis pasiektas 0,8-1,5 m gylyje.

ŠV sienelėje išsiskyrė šie sluoksniai: supiltinis gruntas – 70-75 cm, 10-45 cm juodos žemės, maišytos su smėliu sluoksnis, rudos žemės 30-60 cm storio sluoksnis, įžemis – molis.

ŠR sienelėje išsiskyrė šie sluoksniai: 60 cm storio supiltinis gruntas, po juo – 45-48 cm storio juodos žemės, maišytos su smėliu sluoksnis. Įžemis – molis.

PV sienelėje išsiskyrė šie sluoksniai: 40 cm storio supiltinis gruntas, po juo – 25 cm storio juodos žemės, maišytos su smėliu sluoksnis, giliau – 43 cm storio maišyto molio sluoksnis. Įžemis – molis.

Kultūrinio sluoksnio ar archeologinių radinių nebuvo aptikta.

Viso iširtas 24 m² plotas.

Plotuose Nr.1 ir Nr.5 kultūriniame sluoksnyje surinkti gyvulių kaulai atiduoti Lietuvos veterinarijos akademijos Osteologijos laboratorijai, tyrimų rezultatai dar negauti.

IŠVADOS

2006 metais buvo atlikti Jurbarko piliakalnio senovės gyvenvietės (Tauragės aps., Jurbarko miestas) teritorijos žvalgomieji archeologiniai tyrimai. Jų metu buvo ištirta 1,20 m pločio ir 158 m ilgio juosta. Ištirta 10 perkasų, viso 189,6 m² plotas.

P senovės gyvenvietės dalyje palei piliakalnį, kairėje Imsrės upelio pusėje, plotuose Nr.1, 5 tyrimų metu aptiktas 0,4-1,30 m storio kultūrinis sluoksnis su plonais, vidutiniškai 5 cm storio sąnašinio smėlio tarp sluoksniais. Šiuose plotuose surasta virš 80 vienetų lipdytinės keramikos šukių lygiu bei ornamentuotu tankiu bangelių ornamentu, grublėtu, kruopėtu paviršiumi.

Perkasoje Nr.5 surasti trys individualūs radiniai – žalvarinė pasaginė segė aguoniniais galais, žalvarinis lazdelinis smeigtukas bei geležinė yla (?) tordiruota viršutine dalimi. Pagal radinius aptiktą gyvenvietės kultūrinį sluoksnį galima būtų datuoti II tūkst. I puse (XI–XIII a.)

Dešinėje Imsrės upelio pusėje bei PR esančioje gyvenvietės dalyje, Imsrės viršutinėje terasoje kultūrinio sluoksnio ar archeologinių radinių nebuvo aptikta.

Ateityje vykdant bet kokius žemės judinimo darbus šioje teritorijoje yra būtini archeologiniai tyrimai.

RADINIŲ SĄRAŠAS

- 1. Inv. Nr. 1. Segė, pasaginė. Perkasa Nr.5, Kv. 1-2, duobė 1, gylis - 1,20 m.** Lankelis – žalvarinis, užsegimas (liežuvėlis) – geležinis (erodavęs). Aguonų pavidalo galvutės dvigubo nupjauto kūgio formos su vainikėliu (briaunele) apatinėje dalyje. Galvučių viršuje – nedidelės duobutės. Lankelis ovalo pjūvio. Lankelio viršutinė dalis dekoruota susikertančiomis linijomis, kurios suraro kelias eiles nedidelių rombų. Lankelio skersmuo- 3-5 mm. Segės skersmuo – 45 mm. Galvučių skersmuo- 9 mm.
- 2. Inv. Nr. 2. Yla (?), tordiruotu viršumi. Perkasa Nr.5, Kv. 5, gylis – 0,90 m.** Geležinė. Apskritimo pjūvio, skersmuo – 3,5mm. Ilgis – 85 mm.
- 3. Inv. Nr. 3. Smeigtukas, lazdelinis. Perkasa Nr.5, Kv. 14, gylis - 1,10 m. Žalvarinis.** Galvutė pailgo apskritimo formos, galvutę sudarančios vielos galas susuktas į nedidelę sraigelę. Galvutės skersmuo – 15 mm, adatos ilgis – 99 mm (adata suskilusi į dvi dalis). Adata apskritimo pjūvio. Adatos skersmuo – 3 mm.

Eil. Nr.	Radinių sąrašo Nr.	perkasa	kv.	sluoksnis	gylis cm	fragm. kiekis	bendras svoris g	dalis	profilis	rūšis	storis mm (min-max)	priemaišų dydis	priemaišų gausa	išorės spalva	vidaus spalva	masės spalva	pastabos
1	4	1		povelėninis sluoksnis	<20	1	20	pd		ž	6-7	0	v	j	j	j	
2	5	1		povelėninis sluoksnis	<20	1	23	pd		ž	8-9	0	v	j	j	j	
3	6	1		povelėninis sluoksnis	<20	1	13	p	C	ž	9-10	0	v	p	p	p	
4	7	1		povelėninis sluoksnis	<20	1	11	s		ž	7-9	0	v	p	p	p	
5	8	1		povelėninis sluoksnis	<20	1	10	s		ž	7-8	0	v	rš	j	n	žiedimo žymės
6	9	1		povelėninis sluoksnis	<20	1	15	s		mp-l	8-9	1	v	rš	j	n	išorė nelygi
7	10	1		povelėninis sluoksnis	40	1	22	s		mp-l	8-9	1	v	j	j	j	puošta dviemis iškiliais ranteliais
8	11	1		povelėninis sluoksnis	40	1	7	p	I	mp-l	8-9	1	v	n	j	j	
9	12	1	13-14	maišyta juoda žemė	70-80	1	23	s		mp-g	7-9	1	v	rš	p	p	vidus nutrupėjęs
10	13	1	13-14	maišyta juoda žemė	70-80	1	16	s		mp-l	9-11	2	g	rš	p	p	nežymiai grublėta
11	14	1	13-14	maišyta juoda žemė	70-80	1	10	s		mp-l	7-9	1	v	rš	j	p	
12	15	1	13-14	maišyta juoda žemė	70-80	1	10	s		mp-l(?)	7	2	g	p	j	p	išorė nelygi
13	16	1	13-14	maišyta juoda žemė	70-80	1	8	s		mp-l	7	2	m	p	p	p	
14	17	1	13-14	maišyta juoda žemė	70-80	1	6	s		mp-l	5-7	1	v	r	r	r	išorė nelygi, vidus aptrupėjęs
15	18	1	19-20	žvyras	130-145	1	18	s		mp-l	10-11	2	g	rš	rš	rš	nežymiai grublėta
16	19	1	19-20	žvyras	130-145	1	27	s		mp-g	8-12	2	g	rš	rš	rš	
17	20	1	19-20	žvyras	130-145	1	22	s		mp-l	9-10	1	v	rš	p	n	išorė ir vidus nelygūs
18	21	1	19-20	žvyras	130-145	1	28	s		mp-l	7-9	1	g	r	p	p	išorė ir vidus nelygūs
19	22	1	19-20	žvyras	130-145	1	41	s		mp-g	12-13	2	g	r	r	r	
20	23	1	19-20	žvyras	130-145	1	53	p	C	mp	9-11	2	g	p	j	p	išorė nelygi
21	24	1	19-20	žvyras	130-145	1	46	s		mp-l	9-11	2	g	r	j	n	išorė nelygi
22	25	1	19-20	žvyras	130-145	1	39	s		mp-l	11-12	3	g	rš	n	n	išorė nežymiai grublėta
23	26	1	19-20	žvyras	130-145	1	38	s		mp-g	10-11	3	v	rš	n	j	
24	27	1	19-20	žvyras	130-145	1	25	s		mp-l	12	3	g	r	j	r	išorė nežymiai grublėta
25	28	1	19-20	žvyras	130-145	1	82	s		mp-g	12-13	3	g	rš	n	j	
26	29	1	19-20	žvyras	130-145	1	46	s		mp-g	11-12	3	g	rš	p	j	
27	30	1	19-20	žvyras	130-145	1	155	d		mp	18-22	3	g	r	r	j	
28	31	1	19-20	žvyras	130-145	1	89	s		mp-g	14-16	3	g	n	n	n	
29	32	1	19-20	žvyras	130-145	1	19	s		mp-g	11-13	1	m	rš	j	n	
30	33	1	19	žvyras	140	4	498	s,d		mp-g	s-13-15, d 10	3	g	n	r	n	dugnelio skersmuo- 12,5 cm
31	34	1	12	juoda žemė	150	1	10	s		mp-l	6-7	2	v	rš	p	n	vidus nutrupėjęs
32	35	1	1-2	juoda žemė	130-150	1	16	s		mp-l	10-11	3	g	p	j	p	
33	36	1	1-2	juoda žemė	130-150	1	14	s		mp-l	10-11	2	g	rš	j	p	

Eil. Nr.	Radinių sąrašo Nr.	perkasa	kv.	sluoksnis	gylis cm	fragm. kiekis	bendras svoris g	dalis	profilis	rūšis	storis mm (min-max)	priemaišų dydis	priemaišų gausa	išorės spalva	vidaus spalva	masės spalva	pastabos
34	37	1	1-2	juoda žemė	130-150	1	14	s		mp-l	7-9	1	v	p	j	j	išorėje augalų žymės (šienas, žolė)
35	38	1	1-2	juoda žemė	130-150	1	15	s		mp-g(?)	10-13	2	gg	p	n	p	išorė nutrupėjusi
36	39	1	1-2	juoda žemė	130-150	1	12	s		mp-l	11-12	2	gg	p	j	p	
37	40	1	1-2	juoda žemė	130-150	1	10	s		mp-l	12-13	3	g	p	j	j	
38	41	1	19-20	žvyras	140-145	1	13	s		mp-g	8-9	3	v	p	p	p	
39	42	1	19-20	žvyras	140-145	1	22	s		mp-l	12-13	1	v	p	p	j	
40	43	1	19-20	žvyras	140-145	1	18	s		mp-g	9-10	2	v	rš	p	p	
41	44	1	19-20	žvyras	140-145	1	44	s		mp-g	10	2	v	rš	j	j	
42	45	1	19-20	žvyras	140-145	1	12	s		mp-l	10-11	3	m	rš	p	n	vidus nutrupėjęs
43	46	1	19-20	žvyras	140-145	1	10	p	S	mp-l	7-8	1	v	j	j	j	glūdintas
44	47	1	19-20	žvyras	140-145	1	22	p	I	mp-l	10	3	g	j	j	r	
45	48	1	19-20	žvyras	140-145	1	47	s		mp-g	11	3	g	n	p	j	nežymiai grublėta
46	49	1	19-20	žvyras	140-145	1	41	s		mp-g	12	3	g	r	r	p	nežymiai grublėta
47	50	1	19-20	žvyras	140-145	1	37	s		mp-l	9	3	v	p	p	j	
48	51	1	19-20	žvyras	140-145	1	30	s		mp-g	11-12	2	v	rš	j	n	
49	52	1	19-20	žvyras	140-145	1	72	s		mp-g	12-13	2	g	rš	r	n	
50	53	1	19-20	žvyras	140-145	1	37	pd		mp-g	13	3	g	r	r	r	
51	54	1	19-20	žvyras	140-145	1	31	p	S	mp-l	8-10	2	v	rš	j	j	nežymiai grublėta
52	55	1	19-20	žvyras	140-145	1	160	p	S	mp-g	8-10	2	v	n	n	p	
53	56	2	15-17	ruda žemė	30-40	1	31	pd		ž	6	0	v	r	j	n	žalia glazūra išorėje
54	57	2	15-17	ruda žemė	30-40	1	12	pd		ž	7-9	0	v	p	p	p	
55	58	2	15-17	ruda žemė	30-40	1	12	s		ž	6	0	v	j	j	r	
56	59	2	15-17	ruda žemė	30-40	1	7	s		ž	4	0	v	j	j	j	horizontalių linijų ornamentas
57	60	2	15-17	ruda žemė	30-40	1	10	s		ž(a)	9	2	v	j	j	j	
58	61	2	15-17	ruda žemė	30-40	1	35	s		ž(a)	8	1	g	j	r	r	
59	62	2	4	ruda žemė	90	1	13	s		ž	6	0	v	p	p	p	
60	63	2	4	ruda žemė	90	1	8	s		ž	6	0	v	p	r	n	
61	64	3	1-10	povelėninis	<20	1	25	d		ž	7	1	v	j	j	j	lėkštė
62	65	3	1-10	povelėninis	<20	1	28	p	S	ž	12	1	v	p	p	p	
63	66	3	1-10	povelėninis	<20	1	20	p	S	ž	4-6	0	m	p	r	n	vidus dengtas žalia glazūra
64	67	3	1-10	povelėninis	<20	1	53	pd		ž	6	1	m	r	r	r	dugnelio storis 7 mm
65	68	3	1-10	povelėninis	<20	1	7	pd		ž	4	0	v	r	r	r	vidus dengtas šviesiai žalia glazūra, miniatiūrinis indas, dugnelio skersmuo ~50 mm

Eil. Nr.	Radinių sąrašo Nr.	perkasa	kv.	sluoksnis	gylis cm	fragm. kiekis	bendras svoris g	dalis	profilis	rūšis	storis mm (min-max)	priemaišų dydis	priemaišų gausa	išorės spalva	vidaus spalva	masės spalva	pastabos
66	69	3	1-10	povelėninis	<30	1	90	dg		ž	8-9	1	v	r	r	r	dangtelio rankenėlė apskritimo formos, skersmuo - 39 mm, aptrupėjęs
67	70	3	1-10	povelėninis	<30	1	13	p	I	ž	7-11	1	v	r	r	r	
68	71	3	1-10	povelėninis	<30	1	12	s		ž	6-7	1	v	r	rš	p	
69	72	3	1-10	povelėninis	<30	1	15	pd		ž	6	1	v	p	p	p	
70	73	5	5-10	povelėninis	<30	1	11	s		ž	6-7	1	v	j	j	j	
71	74	5	5-10	povelėninis	<30	1	18	p	C	ž	7-8	1	v	j	j	j	lėkštė?
72	75	5	7-8	juoda žemė maišyta su smėliu	180-200	1	19	s		mp-l	9-10	2	gg	rš	j	r	
73	76	5	7-8	juoda žemė maišyta su smėliu	180-200	1	17	s		mp-l	8-9	2	v	rš	n	n	
74	77	5	7-8	juoda žemė maišyta su smėliu	180-200	1	18	s		mp-l	8-9	2	v	r	j	n	
75	78	5	7-8	juoda žemė maišyta su smėliu	180-200	1	22	s		mp-l	9-10	3	v	j	rš	n	nagaras išorėje
76	79	5	7-8	juoda žemė maišyta su smėliu	180-200	1	44	s		mp-l	9	2	gg	rš	j	n	
77	80	5	7-8	juoda žemė maišyta su smėliu	180-200	1	18	s		mp-l	7-8	2	v	n	p	n	puošta horizontaliomis linijomis
78	81	5	7-8	juoda žemė maišyta su smėliu	180-200	1	27	s		mp-l	7-8	3	v	r	j	n	
79	82	5	7-8	juoda žemė maišyta su smėliu	180-200	1	17	s		mp-l	8-9	2	gg	r	j	n	lyginimo žymės?
80	83	5	7-8	juoda žemė maišyta su smėliu	180-200	1	37	p	I	mp-l	8	3	gg	j	j	j	lūpa atlenkta į išorę
81	84	5	18-20	juoda žemė	180-200	1	15	s		mp-l	9-10	2	v	a	a	a	
82	85	5	18-20	juoda žemė	180-200	1	11	s		mp-l	9	2	v	p	rš	n	nagaras išorėje
83	86	5	18-20	juoda žemė	180-200	1	10	s		mp-l	7	2	v	a	a	a	puošta horizontaliomis linijomis
84	87	5	18-20	juoda žemė	180-200	1	41	s		mp-l	11-12	2	g	p	a	p	puošta smulkių, tankiai išdėstytų bangelių motyvu
85	88	5	18-20	juoda žemė	180-200	1	5	s		mp-l	8	2	g	p	r	n	puošta smulkių, tankiai išdėstytų bangelių motyvu
86	89	5	18-20	juoda žemė	180-200	1	50	p	S	mp-l	10-12	2	g	r	rš	n	puošta smulkių, tankiai išdėstytų bangelių motyvu bei įstrižomis trumpomis linijomis
87	90	5	4		170	4	225	pd		mp-g	14-16	3	g	r	j	j	dugnelio storis 17-18 mm
88	91	5	1-2	duobė I	120-140	9	782	p-3,s-12	I	mp-l	9-12	2	v	n	j	n	paviršius nelygus, kruopėtas (?), matomi augmenijos įspaudai, kaklelis nežymiai atlenktas į išorę
89	92	5	1-2	duobė I	120-140	6	245	p-1, s-5	S	mp-l	9-12	2	g	j	j	j	kaklelis nežymiai atlenktas į išorę, išorė ir vidus padengti nagaru (?), paviršius nelygus

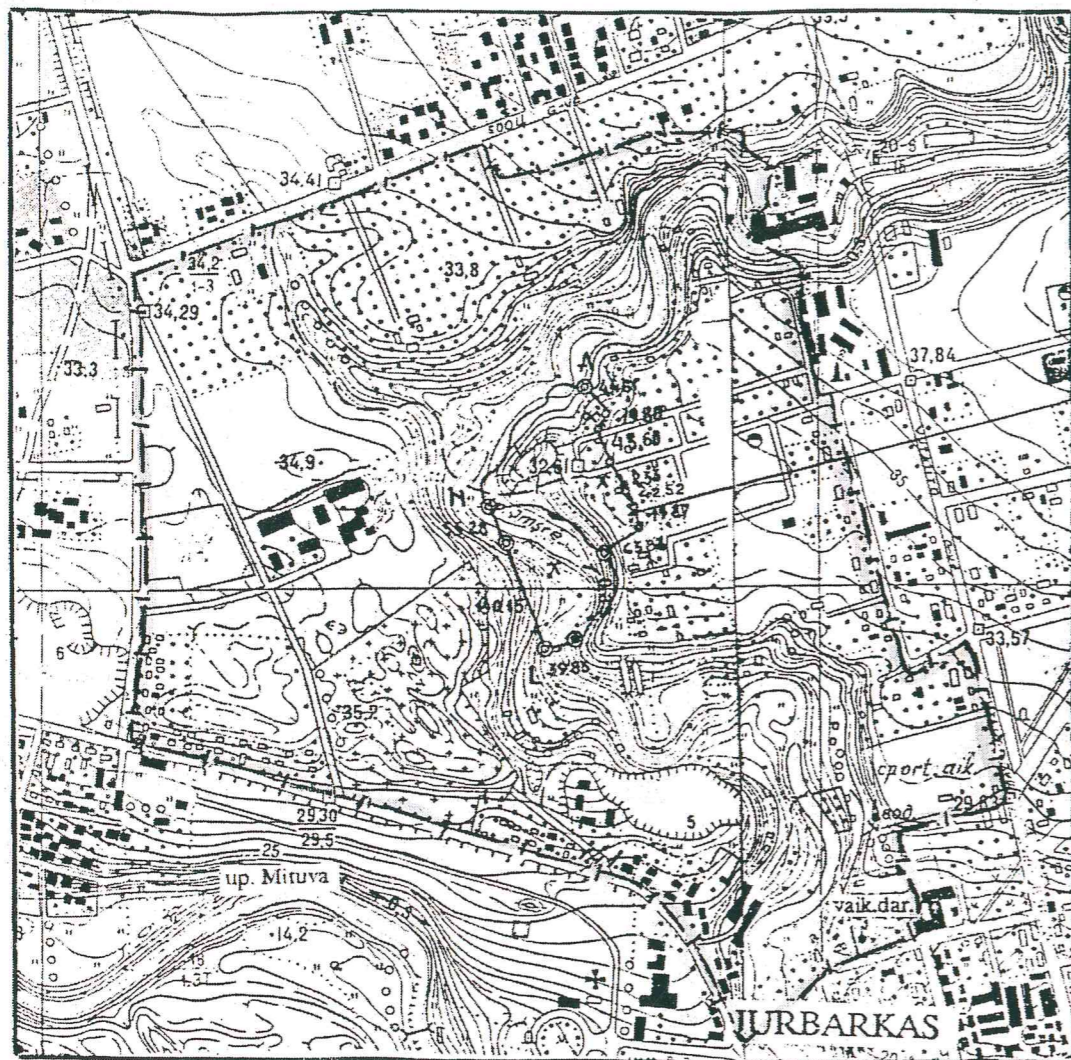
Eil. Nr.	Radinių sąrašo Nr.	perkasa	kv.	sluoksnis	gylis cm	fragm. kiekis	bendras svoris g	dalis	profilis	rūšis	storis mm (min-max)	priemaišų dydis	priemaišų gausa	išorės spalva	vidaus spalva	masės spalva	pastabos
90	93	5	1-2	duobė 1	120-140	2	63	s		mp-l	10-12	2	v	p	j	n	paviršius nelygus, kruopėtas (?), matomi augmenijos įspaudai, kaklelis nežymiai atlenktas į išorę
91	94	5	1-2	duobė 1	120-140	1	36	p	S	mp-l	6-7	3	g	n	j	j	paviršius nelygus, kruopėtas (?), matomi augmenijos įspaudai, kaklelis nežymiai atlenktas į išorę
92	95	5	1-2	duobė 1	120-140	2	77	p	I	mp-l	7-8	3	g	n	j	p	paviršius nelygus, kruopėtas (?), matomi augmenijos įspaudai, kaklelis nežymiai atlenktas į išorę
93	96	5	1-2	duobė 1	120-140	4	76	s		mp-l	10	2	v	rš	j	p	paviršius nelygus, kruopėtas (?), matomi augmenijos įspaudai, kaklelis nežymiai atlenktas į išorę
94	97	5	1-2	duobė 1	120-140	1	13	p	I	mp-l	9	2	g	p	j	j	paviršius nelygus, kruopėtas (?), matomi augmenijos įspaudai, kaklelis nežymiai atlenktas į išorę
95	98	5	1-2	duobė 1	120-140		98	pd		mp-l	11-12	3	g	rš	j	n	paviršius nelygus, kruopėtas (?), matomi augmenijos įspaudai, kaklelis nežymiai atlenktas į išorę, dugnelio storis- 24 mm
96	99	5	1-2	duobė 1	120-140	2	47	s		mp-l	12	2	g	rš	j	n	paviršius nelygus, kruopėtas (?), matomi augmenijos įspaudai, kaklelis nežymiai atlenktas į išorę
97	100	5	1-2	duobė 1	120-140	1	25	pd		mp-l	8-12	3	g	j	r	r	paviršius nelygus, kruopėtas (?), matomi augmenijos įspaudai, kaklelis nežymiai atlenktas į išorę
98	101	5	15	juoda žemė	210	1	12	s		mp-l	11-12	3	g	p	j	n	
99	102	5	15	juoda žemė	210	1	19	s		mp-l	9-10	2	v	j	j	j	
100	103	5	1-2	duobė 1	40	1	9	s		ž	6-7	0	v	p	p	p	

JURBARKO PILIAKALNIO, VAD. BIŠPILIU, VIŠPILIU IR SENOVĖS GYVENVIETĖS TERITORIJOS RIBŲ

PLANAS

Tauragės apskritis Jurbarko miestas
Paminklo teritorijos žemės valdytojas Jurbarko rajono savivaldybė

Kultūros vertybės kodas:
A675KP

M 1 : 10000
viename cm - 100m

SUTARTINIAI ŽENKLAI

- ⊙ Gelžbetoninis riboženklis
- Piliakalnis
- Sen. gyvenvietė
- Paminklo teritorija 4 1068 kv. m.
- Vizualinė apsaugos zona 69.6 ha

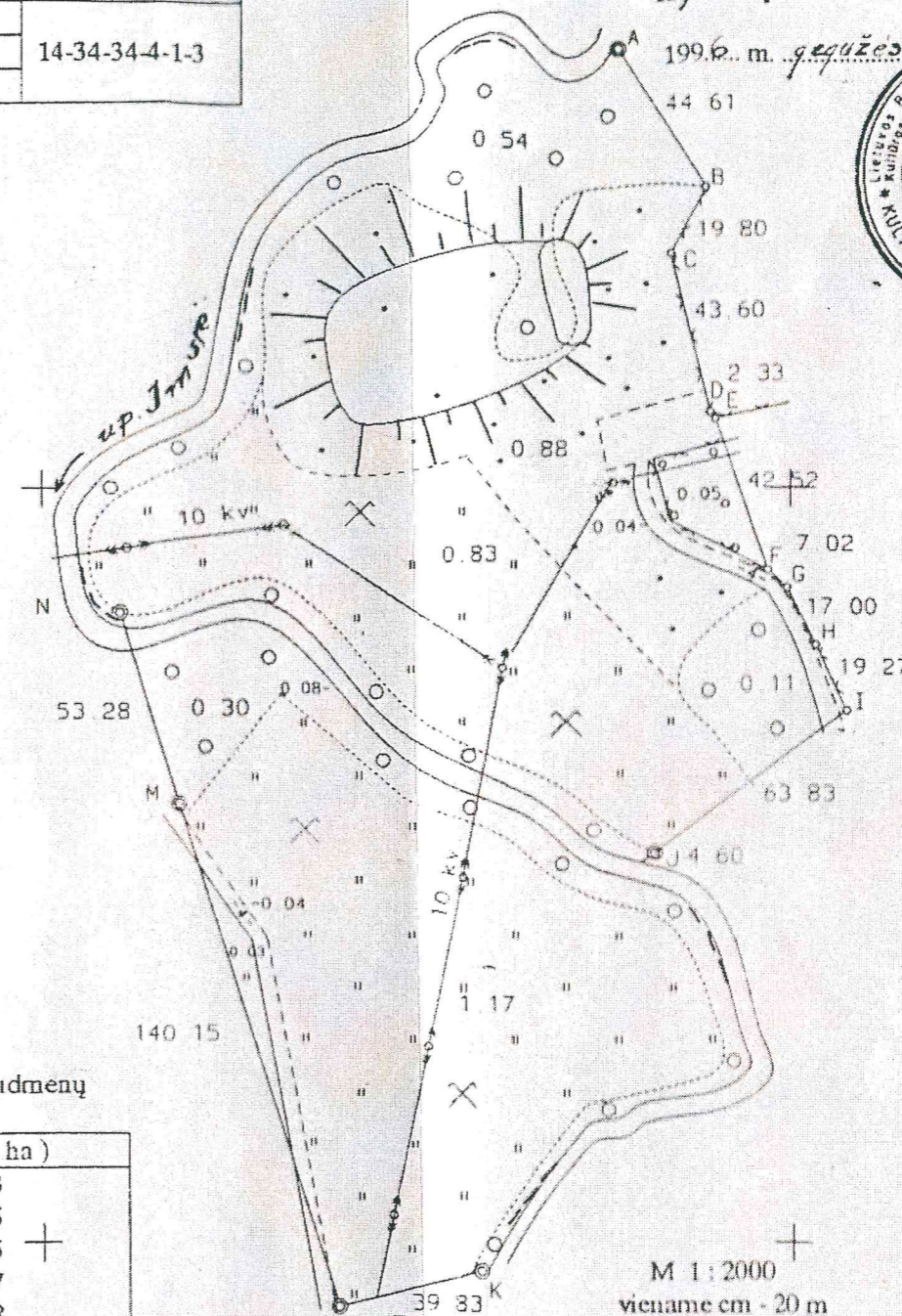
Kultūros vertybės ribų taškų koordinatės
valstybinėje 1942 m. koordinačių sistemoje

Taškas	Koordinatės		Žemėlapių lapo adresas
	X	Y	
A	6108428	4612316	14-34-34-4-1-3
L	6108089	4612255	
N	6108271	4612189	

TVIRTINU:

V. Karčiulskas

Kultūros paveldo centro direktorius

M 1 : 2000
viename cm - 20 m

Kultūros vertybės teritorijos žemės naudmenų
eksplikacija

Žemės naudmenos	Plotas (ha)
Pieva	2.03
Kolektyvinis sodas	0.05
Miškas	0.95 +
Nenaudojama žemė	0.87
Upelis	0.08
Kelias	0.12
Iš viso	4.11

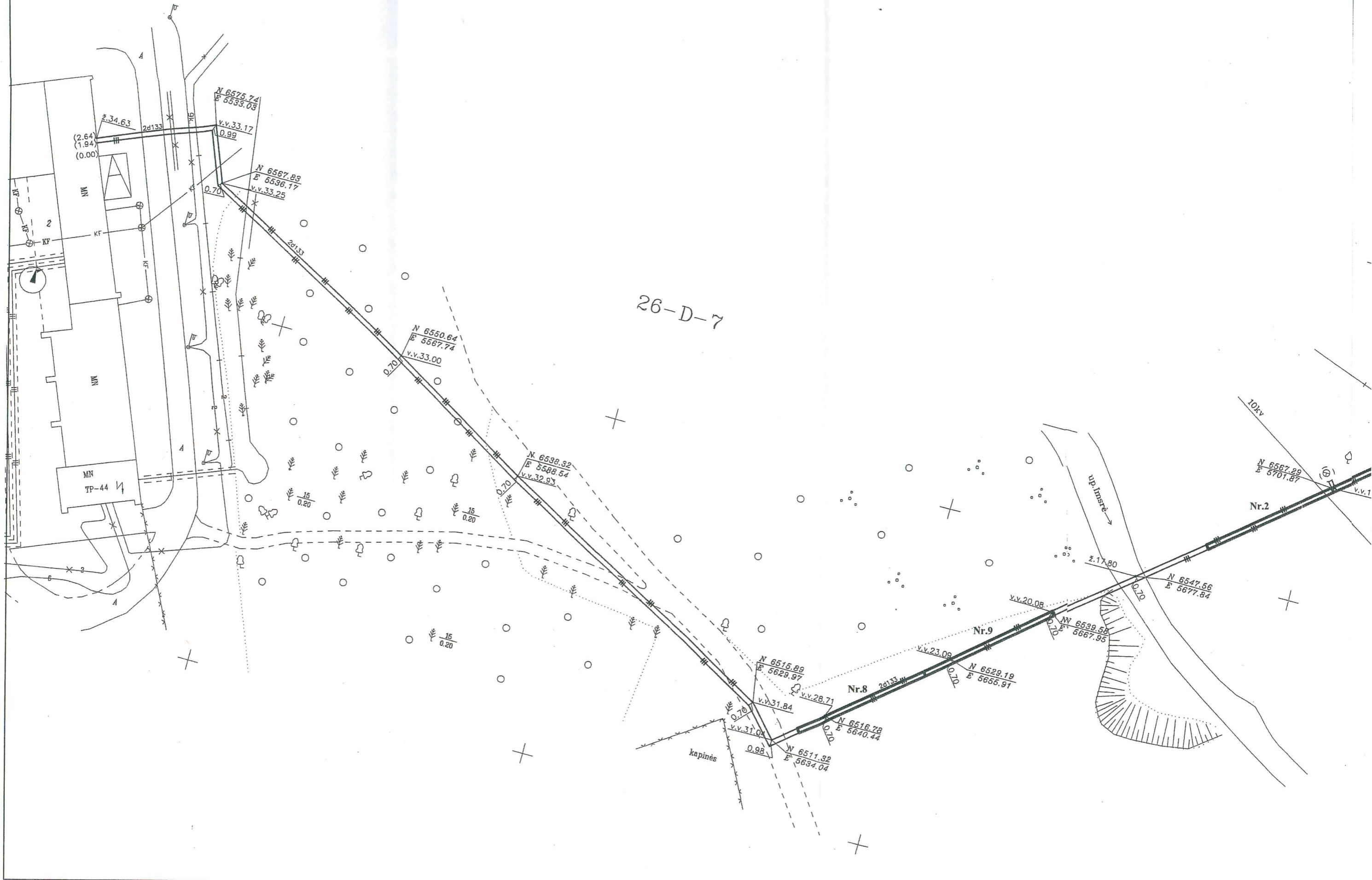
Rajono žemėtvarkos ir geodezijos tarnybos šalininkė *D. Štūkienė*
Rajono savivaldybės kultūros skyriaus vedėja *L. Frejienė*
Jurbarko miestas *S. Makūnas*
Lauke ribas atžymėjo: *J. Mačionis* (savivaldybės administracijos)
savivaldybės administracijos kultūros ir švietimo skyriaus
savivaldybės administracijos geodezijos centras 1995 11

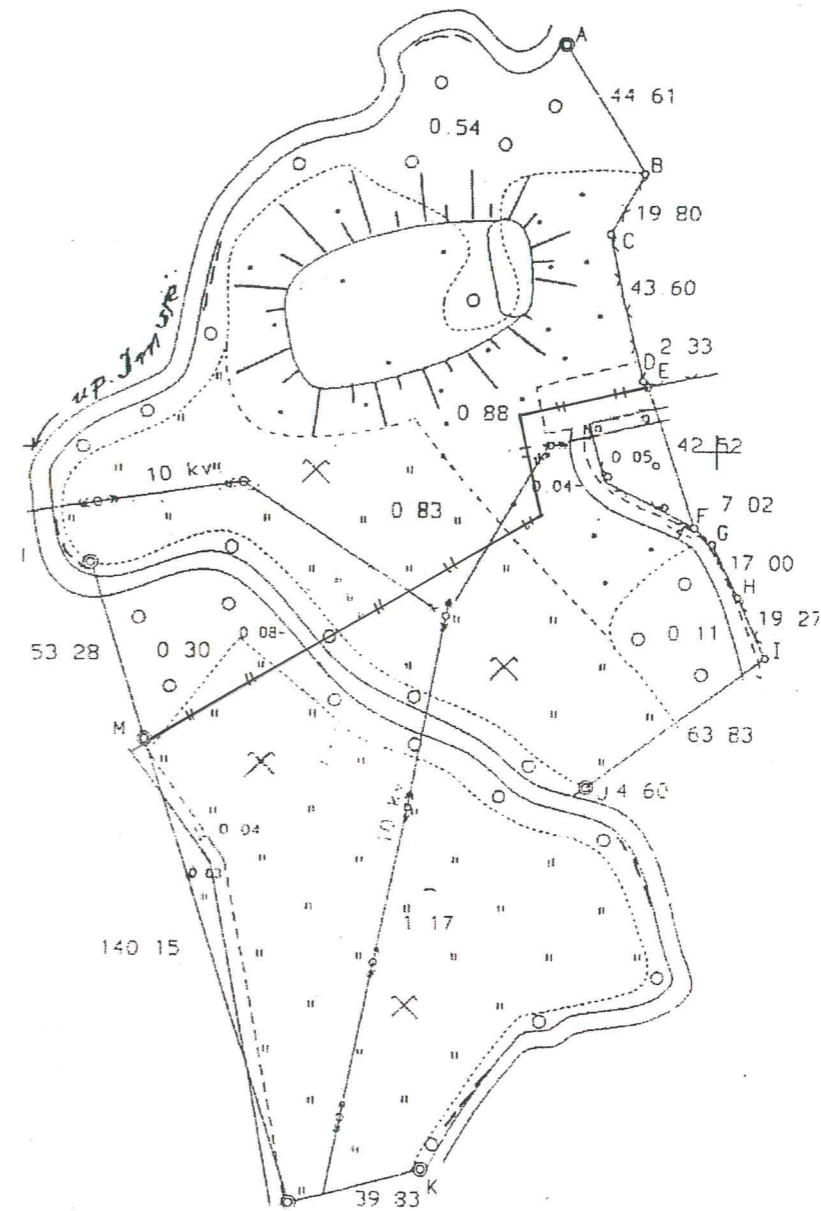
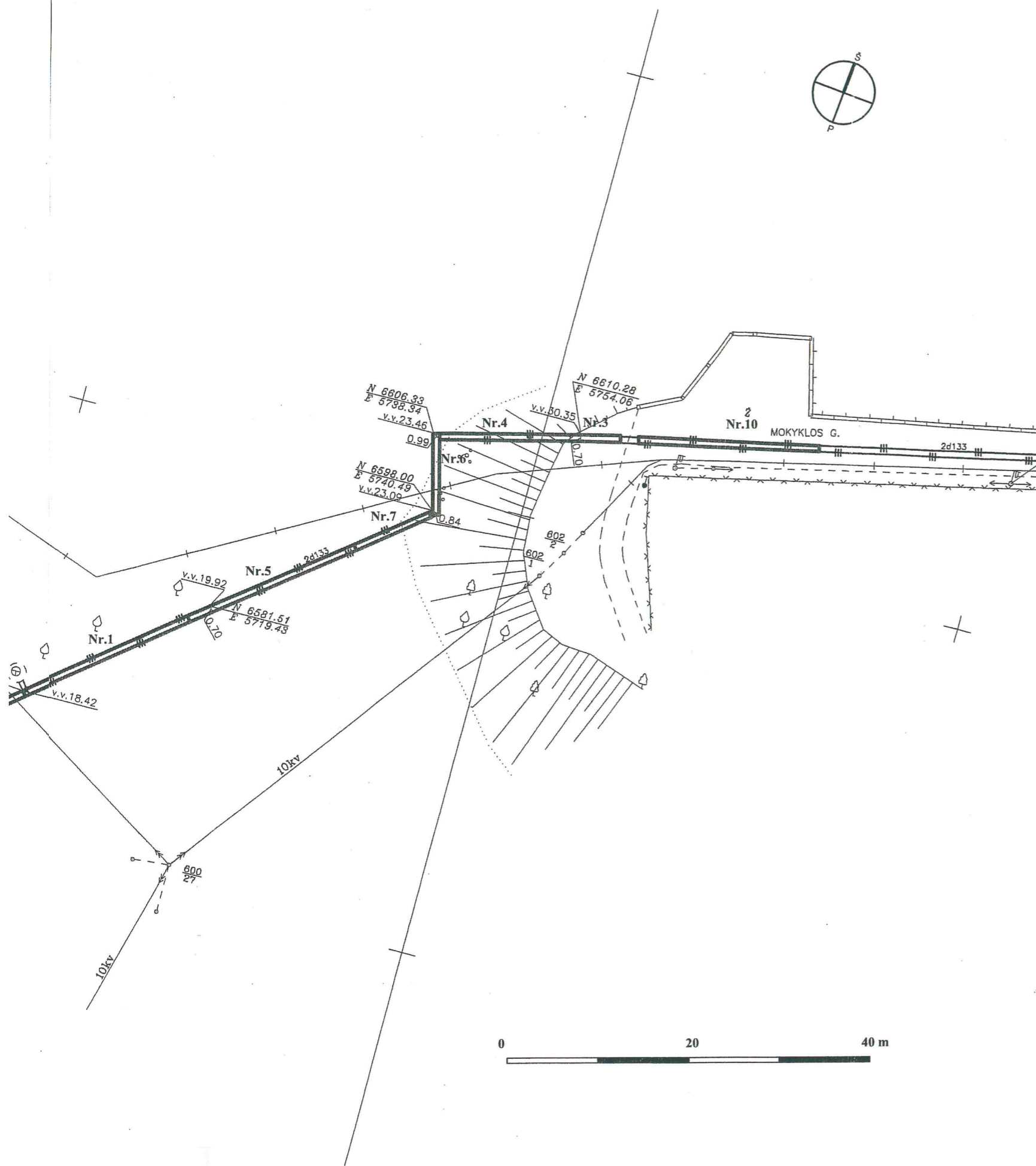
Planą sudarė: Inž. V. Baranauskas 1996 01 12
Inž. L. Jasas 1996 01 12
Grupės vadovas: J. Mačionis 1996 01 20

Licencija Nr. 40 išduota VGT 1993 10 01 galioja iki 1996 10 01

Suderinta: *B. Dobelis*
Kultūros paveldo centro
Archeologijos ir etnografijos skyriaus vedėja

26-D-7

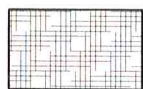
JURBARKO PILIAKALNIO, VAD. BIŠPILIU SENOVĖS GYVENVIETĖS (A675K2P)
 TERITORIJOS RIBŲ PLANAS
 M 1:2000

SUTARTINIAI ŽENKLAI

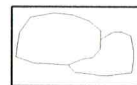
- TIRTI PLOTAI
- ŠILUMINĖ TRASA

JURBARKO PILIAKALNIO, VAD. BIŠPILIU SENOVĖS GYVENVIETĖ (A675K2P)		
JURBARKO MIESTAS, TAURAGĖS APSKRITIS		
2006 M. ŽVALGOMIEJI ARCHEOLOGINIAI TYRIMAI		
SITUACIJOS PLANAS M 1:500 (fragmentas iš požeminių komunikacijų geodezinės nuotraukos, 2006 09, Jurbarkas)	Lapas	Lapų
	1	1

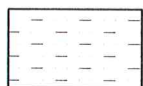
SUTARTINIAI ŽENKLAI

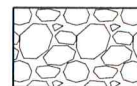
VELĖNA

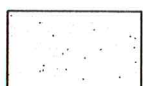
AKMENYS

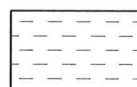
SUPILTINIS GRUNTAS

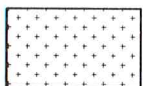
ŽVYRAS

SMĖLIS

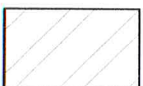
RUDA ŽEMĖ

SMULKŪS AKMENYS

JUODA ŽEMĖ

PILKA ŽEMĖ

MOLIS

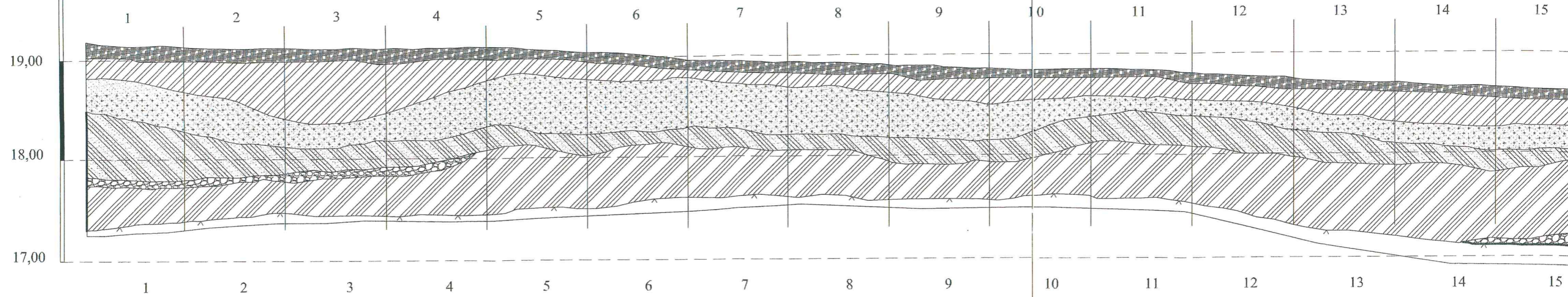

IŽEMIS

SUTARTINIAI ŽENKLAI TARPUSAVYJE DERINAMI

Habs 20,00

PLOTO Nr.1 ŠR SIENEĻĒS PJŪVIS

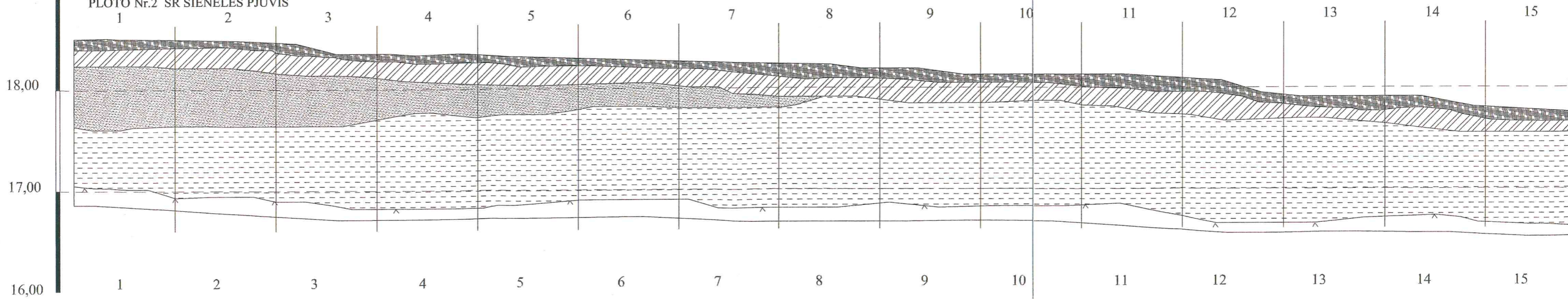

A

0 1 2 m

Habs 19,00

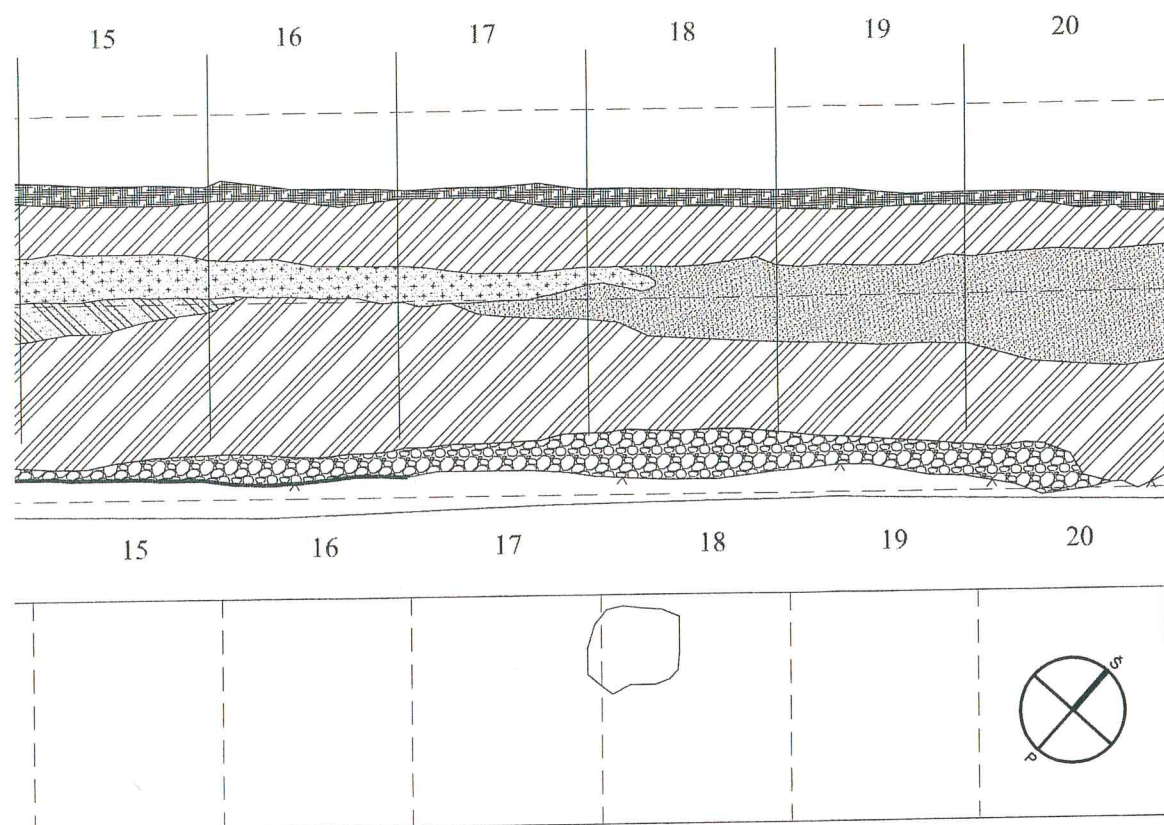
PLOTO Nr.2 ŠR SIENEĻĒS PJŪVIS

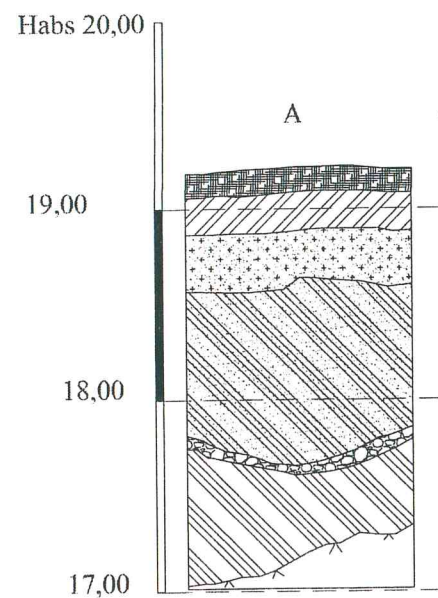
A

0 1 2 m

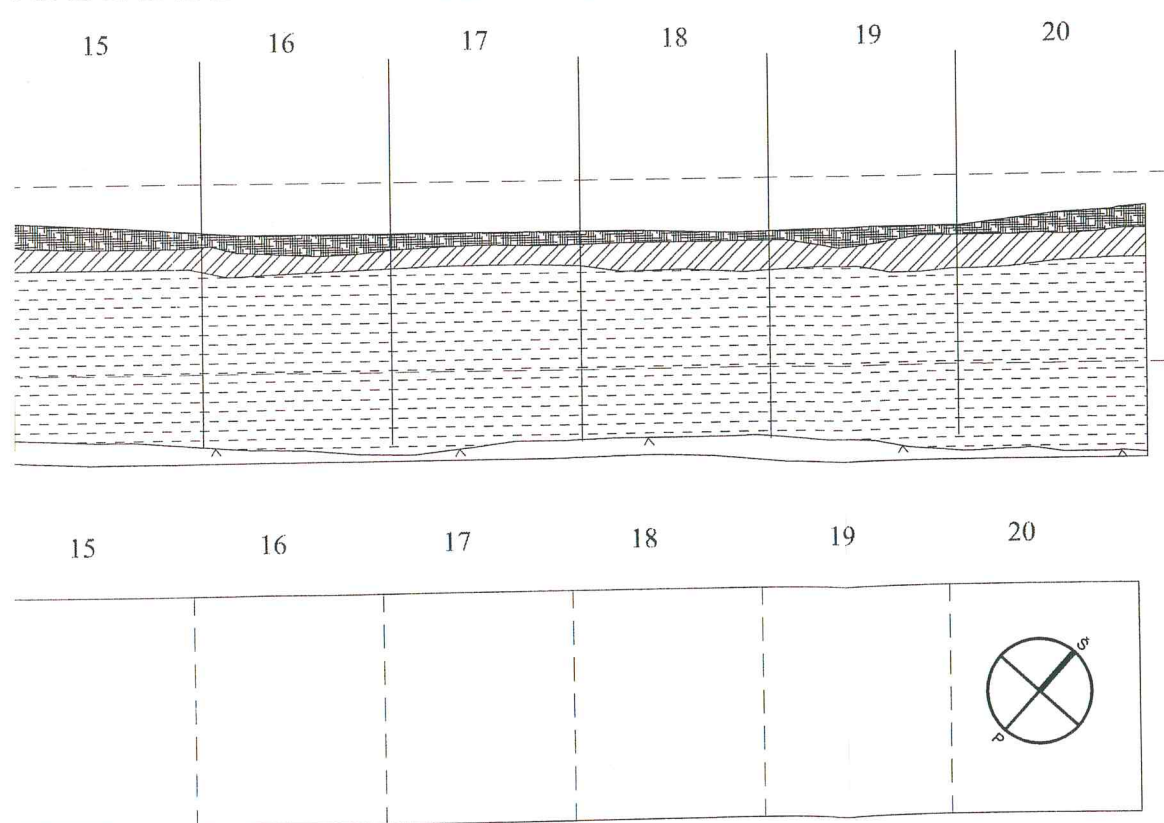
PLOTO Nr.1 Š SIENELĒS PJŪVIS

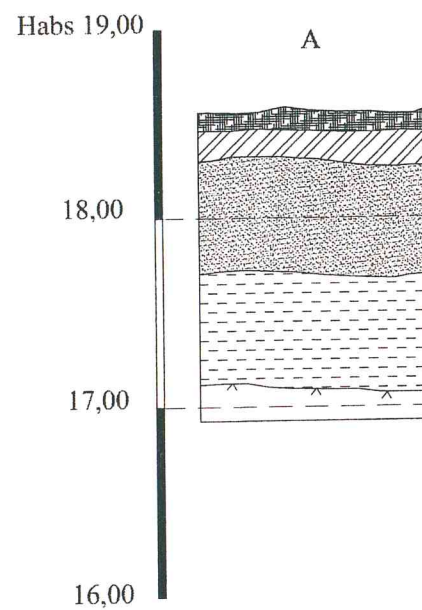
PLOTO Nr.1 PLANAS

PLOTO Nr.2 Š SIENELĒS PJŪVIS

PLOTO Nr.2 PLANAS

JURBARKO PILIAKALNIO, VAD. BIŠPILIU SENOVĒS GYVENVIETĒ (A675K2P)

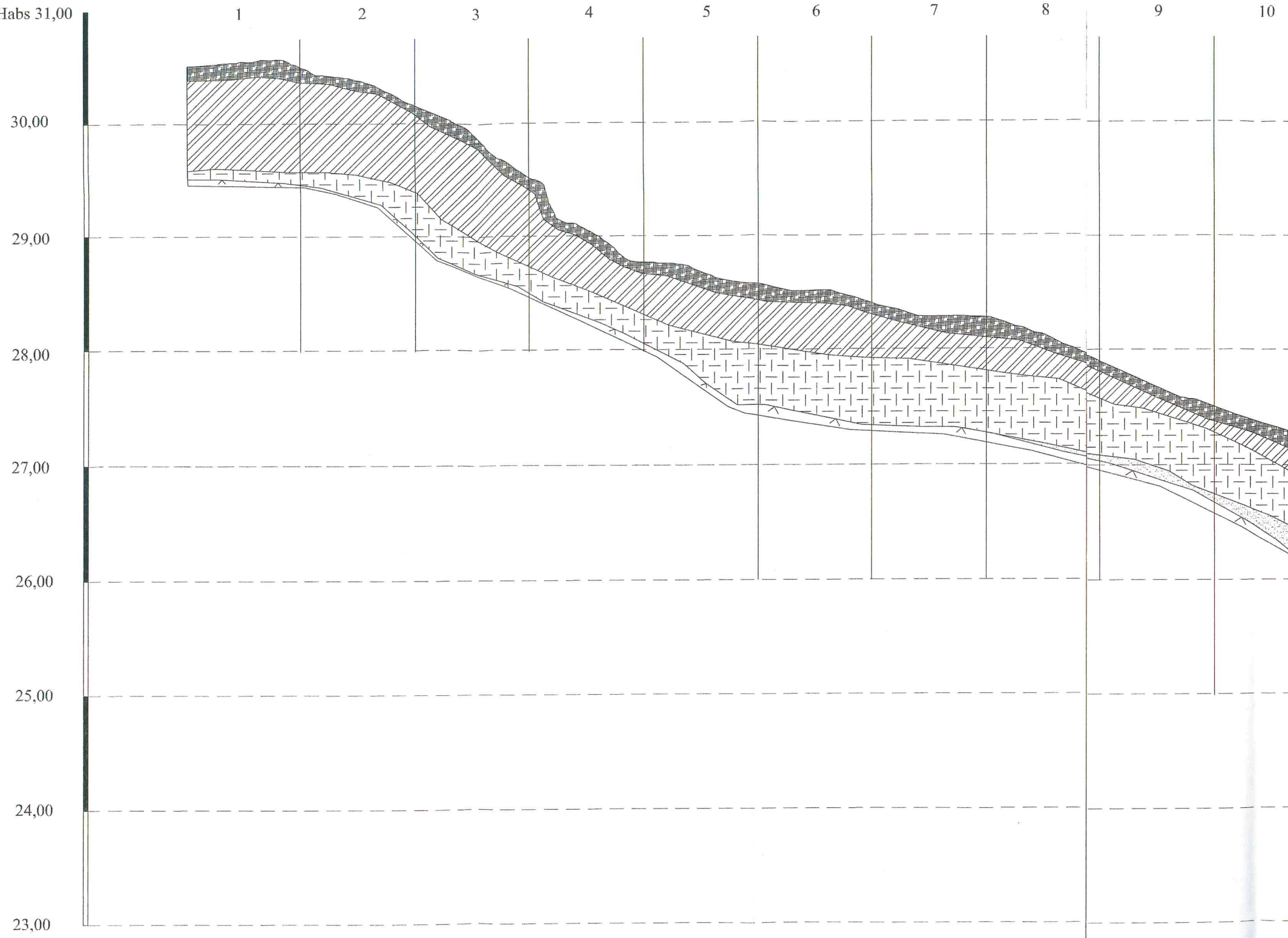
Jurbarko miestas, Tauragės aps.

2006 metų archeologiniai žvalgomieji tyrimai
Plotų planai, sienelių pjūviai

PLOTŲ Nr.1, 2 PLANAI
PLOTŲ NR.1, 2 SIENELIŲ PJŪVIAI
M 1:40

Lapas	Lapų
1	5

Habs 31,00

PLOTO NR.3 PR SIENEĻĒS PJŪVIS

10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

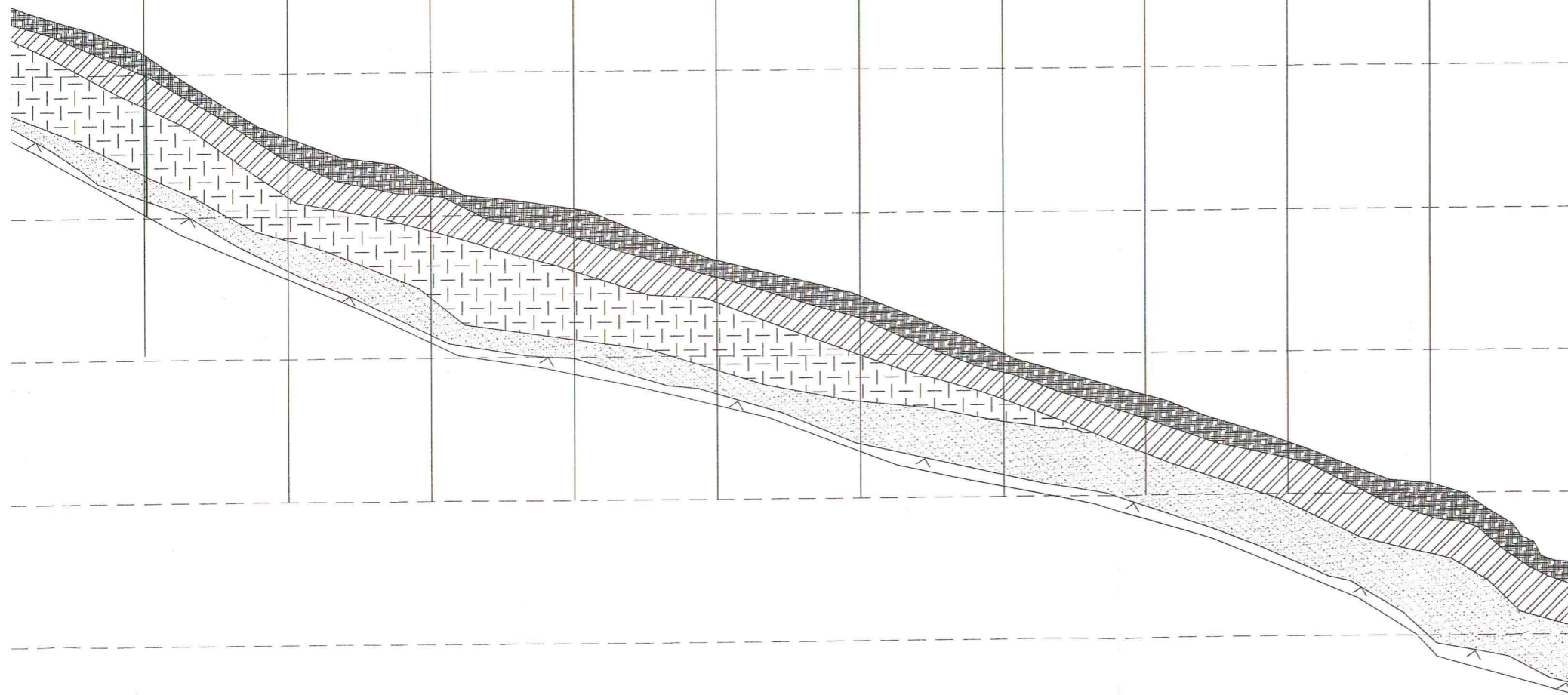
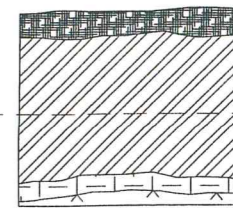
10

PLOTO NR.3 ŠR SIENELĒS PJŪVIS

Habs 31,00

30,00

A

PLOTO NR.4 PR SIENELĒS PJŪVIS

JURBARKO PILIAKALNIO, VAD. BIŠPILIU SENOVĒS GYVENVĪETĒ (A675K2P)

Jurbarko miestas, Tauragės aps.

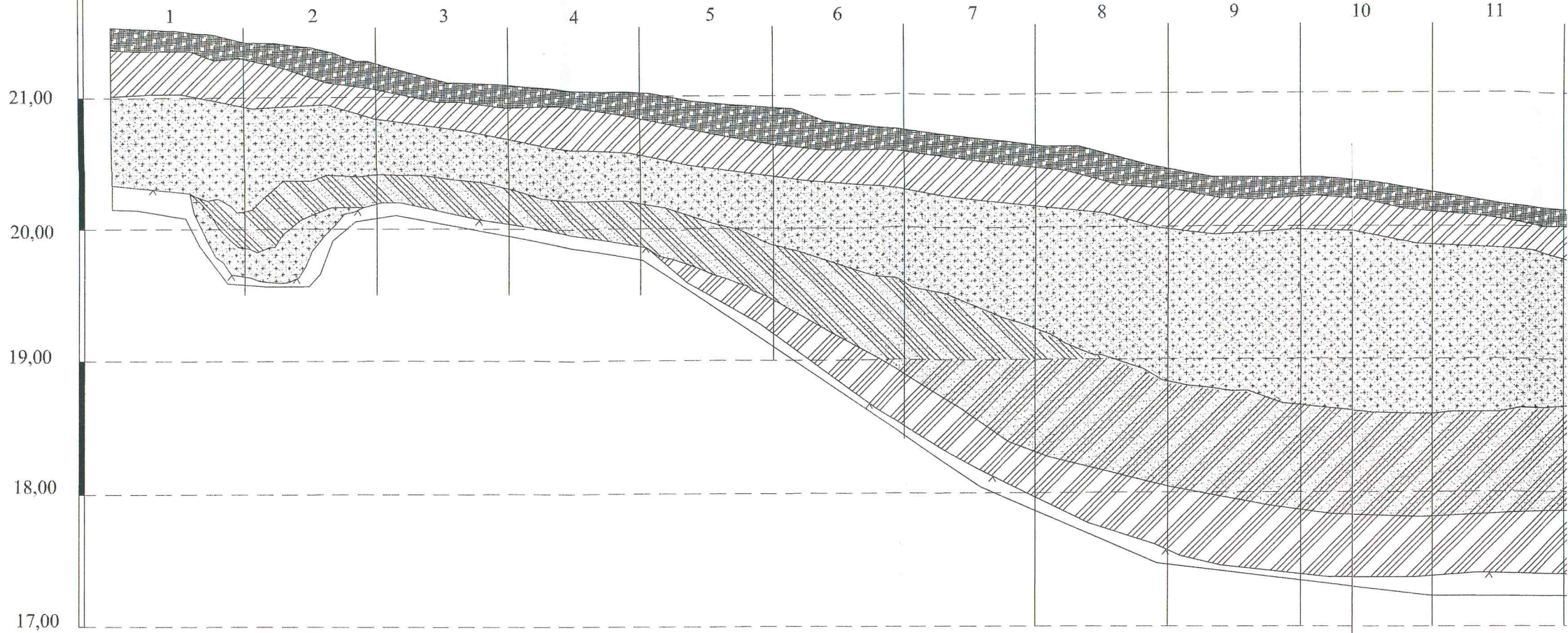
2006 metų archeologiniai žvalgomieji tyrimai
Plotų planai, sienelių pjūviai

PLOTŲ NR.3, 4 SIENELIŲ PJŪVIAI
M 1:40

Lapas	Lapų
2	5

Habs 22,00

PLOTO NR.5 ŠR SIENEĻĒS PJŪVIS

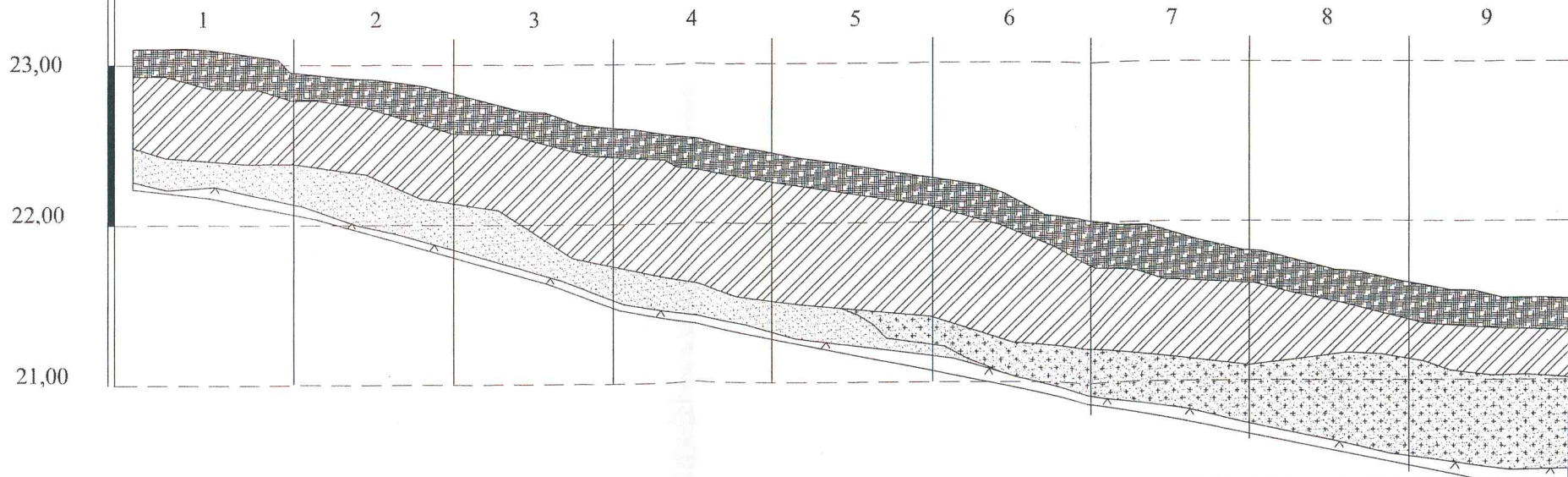

PLOTO NR.5 R PLANAS

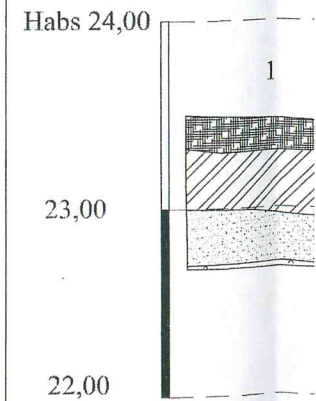

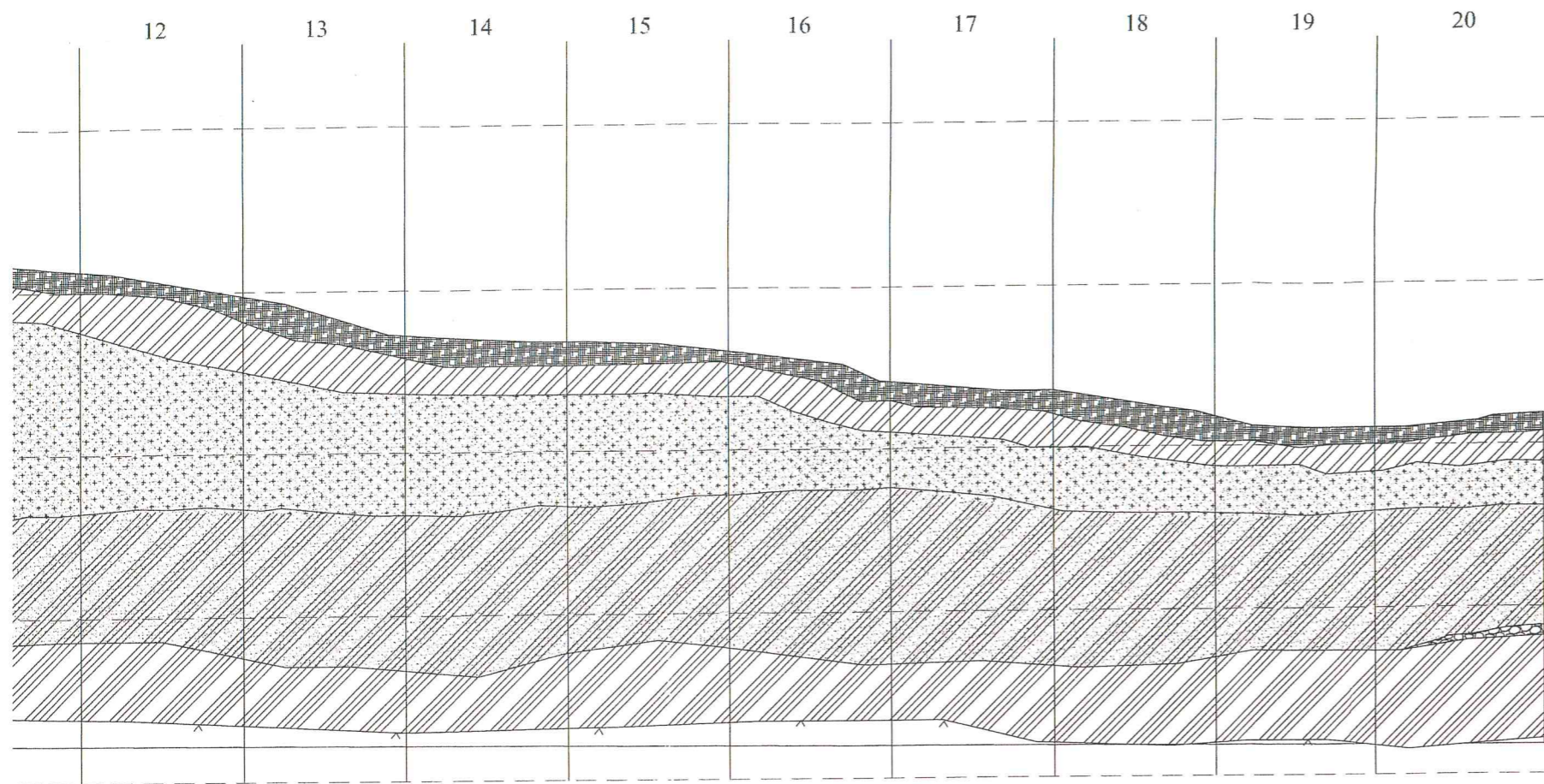
Habs 24,00

PLOTO NR.7 ŠR SIENEĻĒS PJŪVIS

PLOTO NR.6 R 5

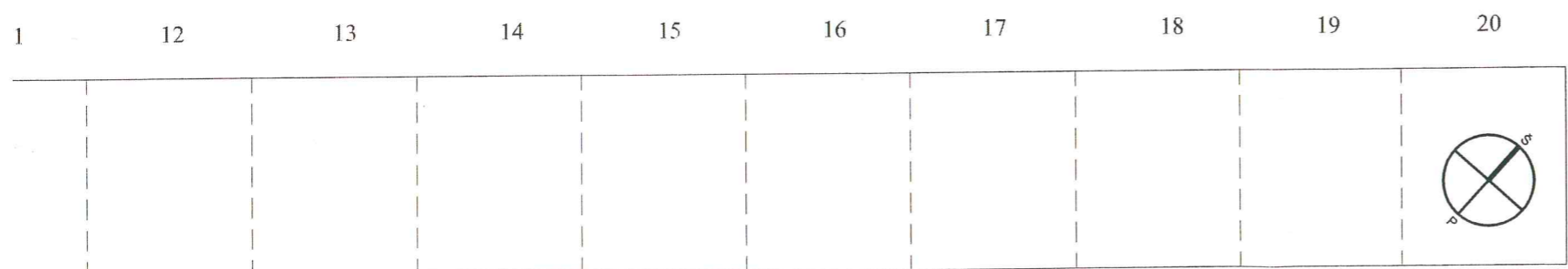
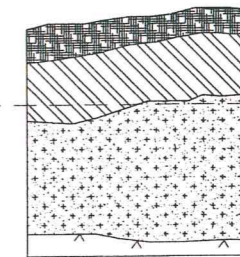

PLOTO NR.5 Š SIENELĒS PJŪVIS

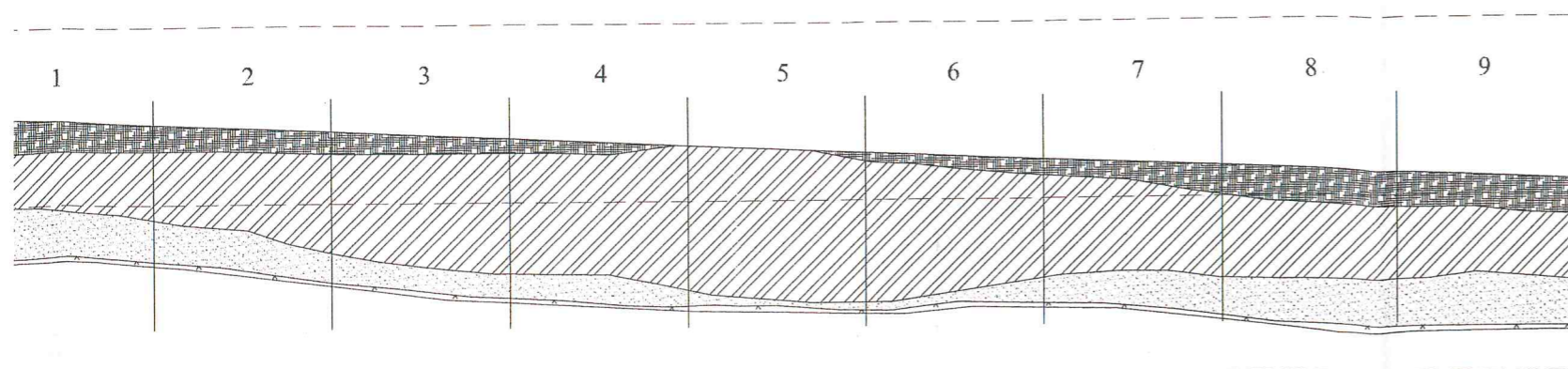
Habs 22,00

21,00

A

NR.6 R SIENELĒS PJŪVIS

JURBARKO PILIAKALNIO, VAD. BIŠPILIU SENOVĒS GYVENVIETĒ (A675K2P)

Jurbarko miestas, Tauragės aps.

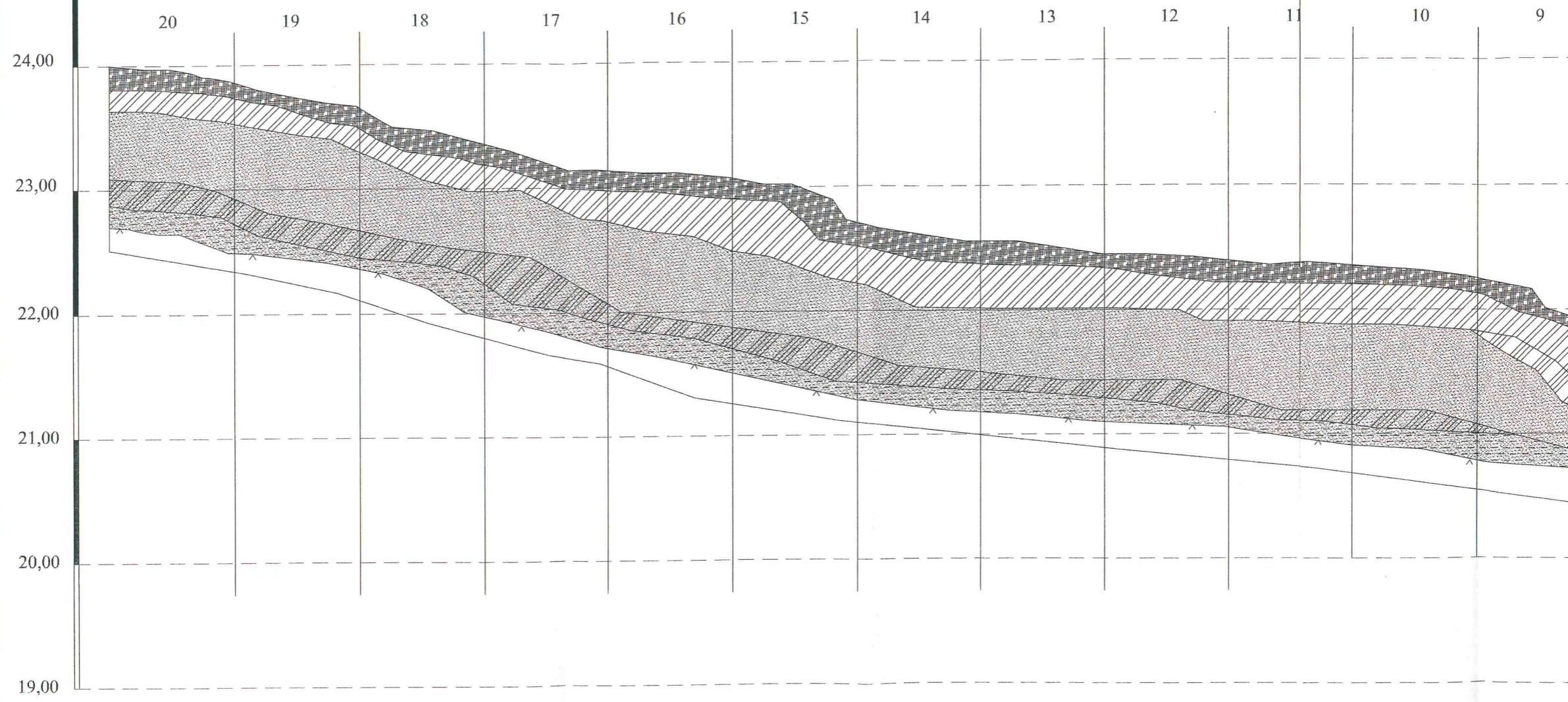
2006 metų archeologiniai žvalgomieji tyrimai
Plotų planai, sienelių pjūviai

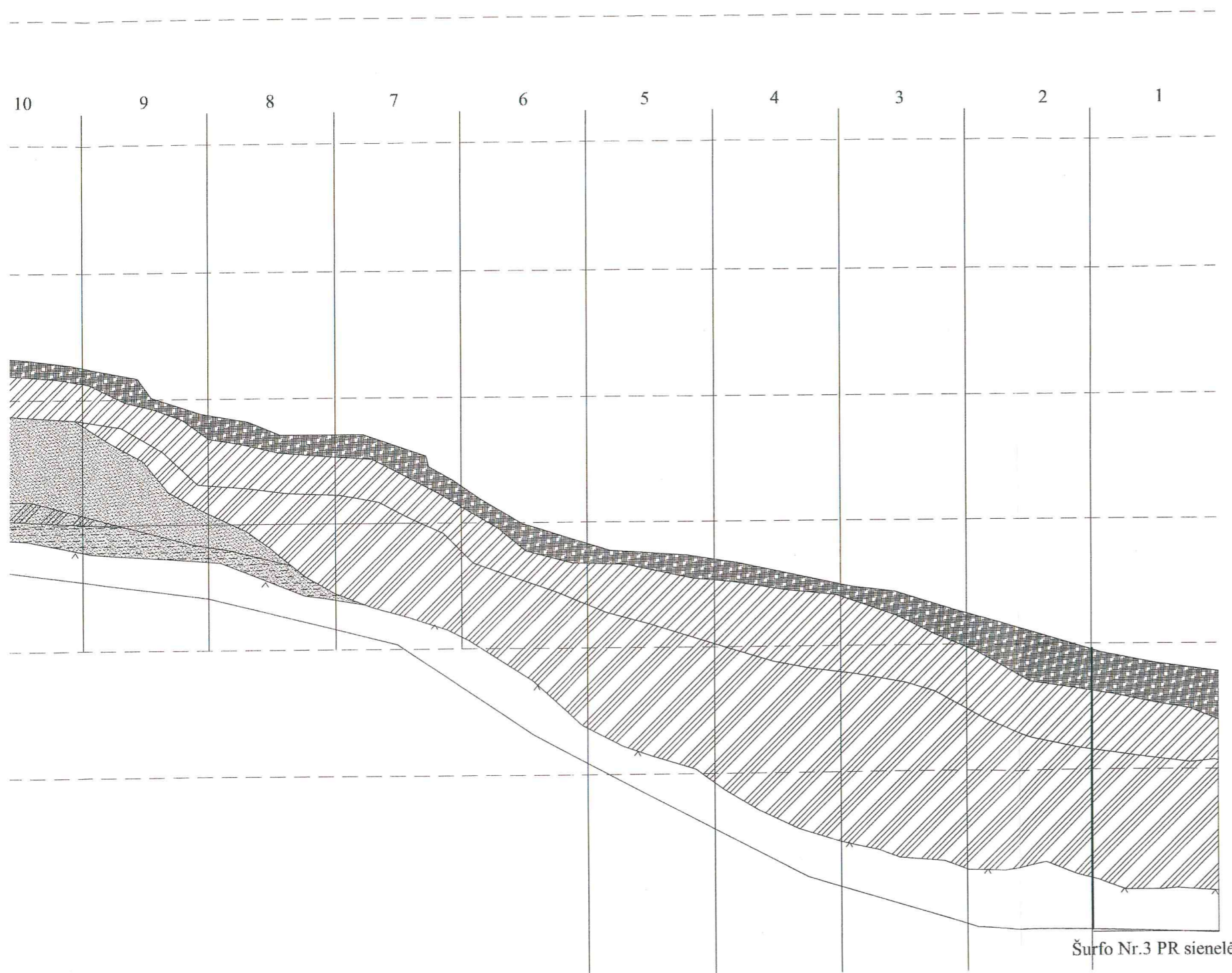
PLOTO Nr.5 PLANAS
PLOTŲ NR.5, 6,7 SIENELIŲ PJŪVIAI
M 1:40

Lapas	Lapų
3	5

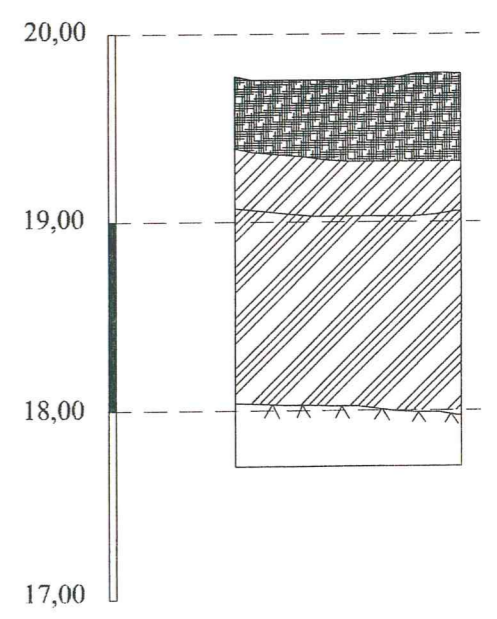
PLOTO NR.9 PR SIENELĒS PJŪVIS

Habs 25,00

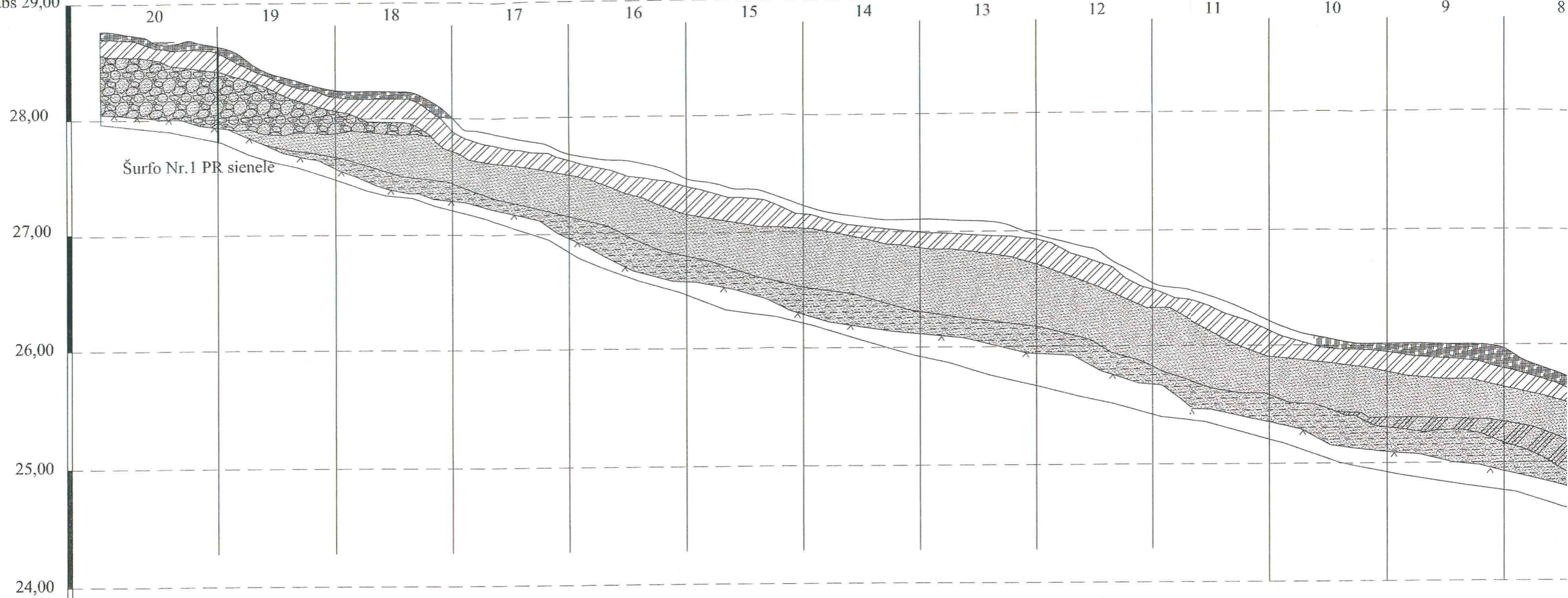
PLOTO NR.9 ŠR SIENEĻS PJŪVIS

JURBARKO PILIAKALNIO, VAD. BIŠPILIU SENOVĒS GYVENVIETĒ (A675K2P)		
Jurbarko miestas, Tauragės aps.		
2006 metų archeologiniai žvalgomieji tyrimai Plotų planai, sienelių pjūviai		
PLOTO NR.9 SIENEĻS PJŪVIS M 1:40	Lapas	Lapu
	4	5

PLOTO NR.8 PR SIENELĒS PJŪVIS

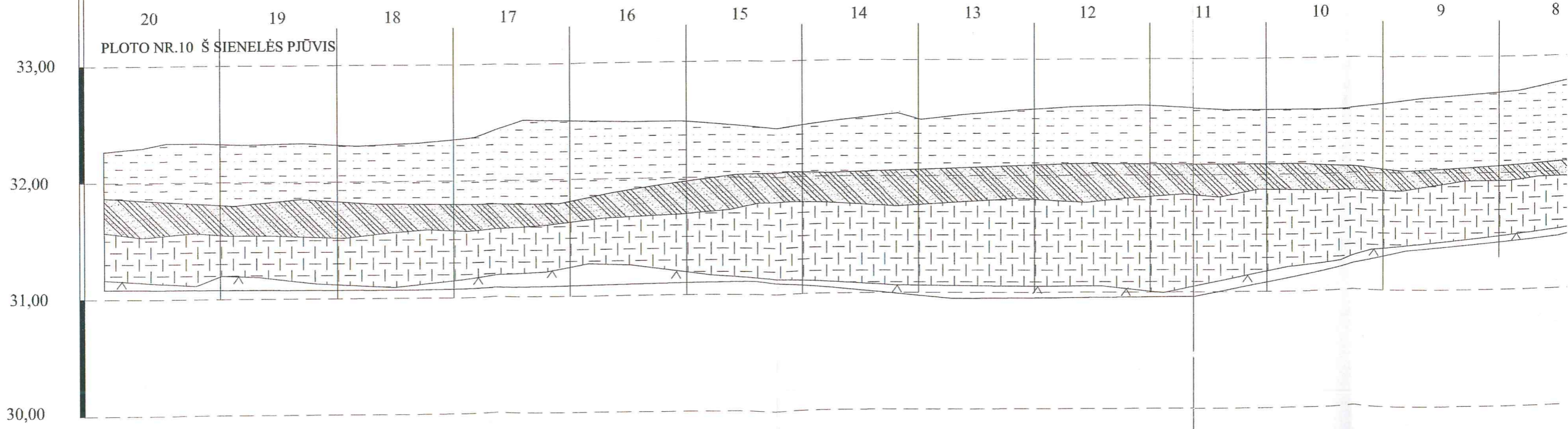
Habs 29,00

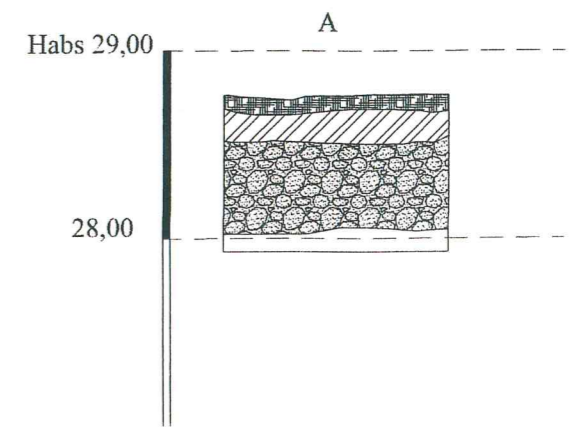
0 1 2 m

PLOTO NR.10 Š SIENELĒS PJŪVIS

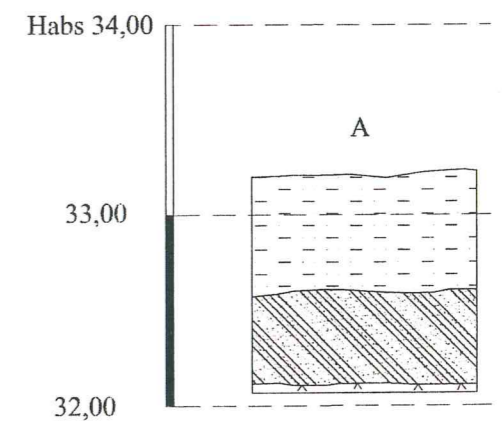
Habs 34,00

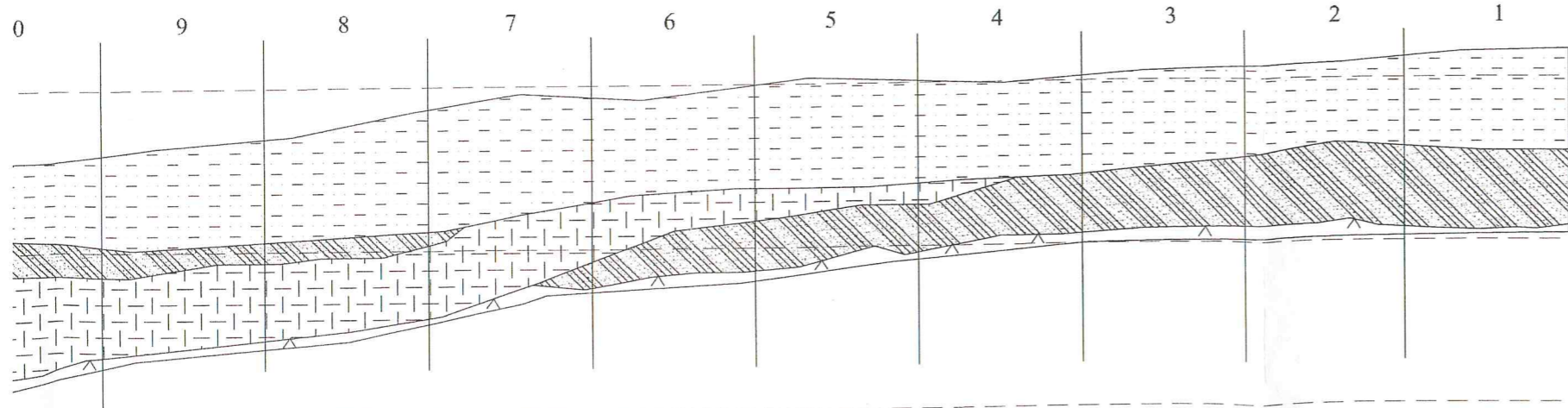
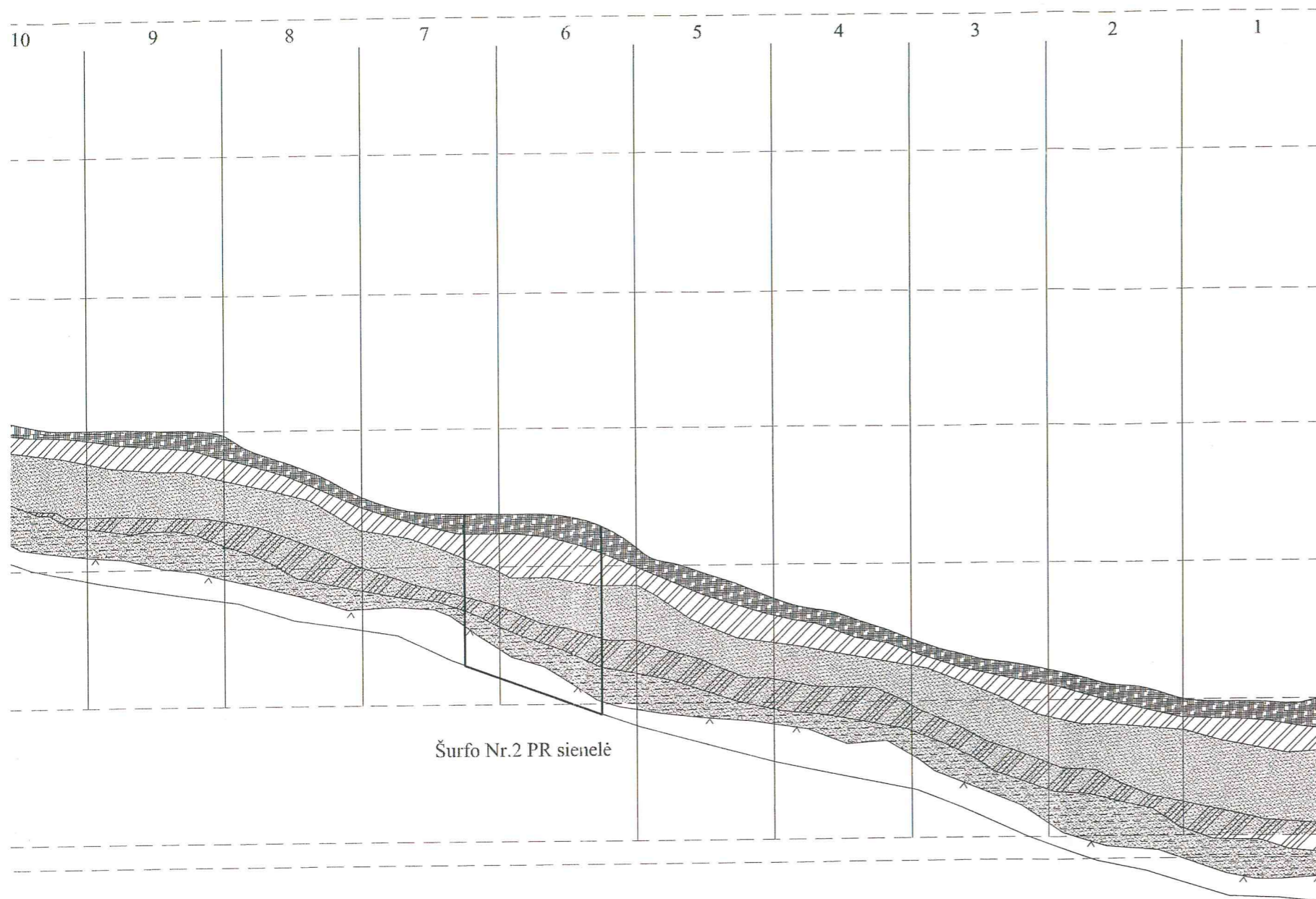
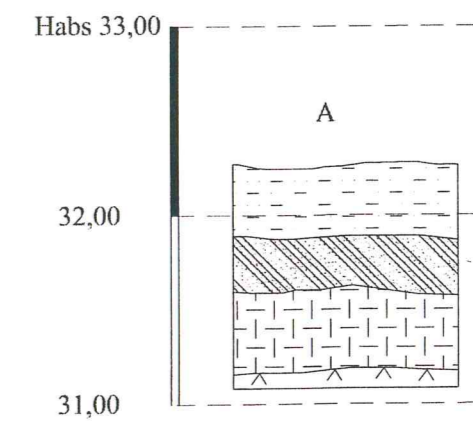
PLOTO NR.8 PV SIENELĖS PJŪVIS

PLOTO NR.10 R SIENELĖS PJŪVIS

PLOTO NR.10 V SIENELĖS PJŪVIS

JURBARKO PILIAKALNIO, VAD. BIŠPILIU SENOVĖS GYVENVIETĖ (A675K2P)

Jurbarko miestas, Tauragės aps.

2006 metų archeologiniai žvalgomieji tyrimai
Plotų planai, sienelių pjūviai

PLOTŲ NR.8, 10 SIENELIŲ PJŪVIAI
M 1:40

Lapas	Lapų
5	5

NUOTRAUKŲ SĄRAŠAS

1. Jurbarko piliakalnis, vad. Bišpiliu. Vaizdas iš P.
2. Tiriami plotai Nr.3, 4. Vaizdas nuo piliakalnio, iš Š.
3. Tiriami plotai Nr.1, 2. Vaizdas nuo piliakalnio, iš Š.
4. Plotas Nr. 1. Vaizdas iš PV.
5. Plotas Nr.1. Š sienelė. Vaizdas iš P.
6. Plotas Nr.1. R sienelė, kv. 1-5. Vaizdas iš PV.
7. Plotas Nr.1. R sienelė, kv. 1-19. Vaizdas iš PV.
8. Plotas Nr.2. R sienelė, kv. 15-20. Vaizdas iš PV.
9. Plotas Nr.2. Š sienelė. Vaizdas iš P.
10. Plotas Nr.2. R sienelė, kv. 10-15. Vaizdas iš PV.
11. Plotas Nr.3. P sienelė. Vaizdas iš R.
12. Plotas Nr.4. Vaizdas iš R.
13. Plotas Nr.4. P sienelė. Vaizdas iš R.
14. Plotas Nr.5. Vaizdas iš Š.
15. Plotas Nr.5. R sienelė. Vaizdas iš Š.
16. Plotas Nr.5. Š sienelė. Vaizdas iš PV.
17. Plotas Nr.5. Duobė Nr.1.
18. Plotas Nr.5. Duobė po preparavimo. Vaizdas iš V.
19. Plotas Nr.6. Vaizdas iš P
20. Plotas Nr.6. R sienelė. Vaizdas iš V.
21. Plotas Nr.7. PR sienelė. Vaizdas iš ŠR.
22. Šurfas Nr.3. Vaizdas iš ŠR.
23. Šurfas Nr.2. Vaizdas iš PV.
24. Šurfas Nr.1. Vaizdas iš ŠR.
25. Plotas Nr.8. PR sienelė. Vaizdas iš ŠR.
26. Plotai Nr.8, 9. Vaizdas iš PV.
27. Plotas Nr.10. ŠV sienelė. Vaizdas iš R.
28. Plotas Nr.10. ŠV sienelė.
29. Sukloti šilumos tiekimo vamzdžiai archeologiškai ištirtoje trasos vietoje. Vaizdas iš ŠR.
30. Vaizdas po tyrimų. Užpilti tyrimų plotai.
31. Radiniai. Inv. Nr. 1-3.
32. Radiniai. Keramika. Inv. Nr.92, 94, 95, 83.

33. Radiniai. Keramika. Inv. Nr.54, 23, 55, 47, 46.
34. Radiniai. Keramika. Inv. Nr.87-89.
35. Radiniai. Keramika. Inv. Nr.29, 19, 51, 28.
36. Radiniai. Keramika. Inv. Nr.33.

1

2

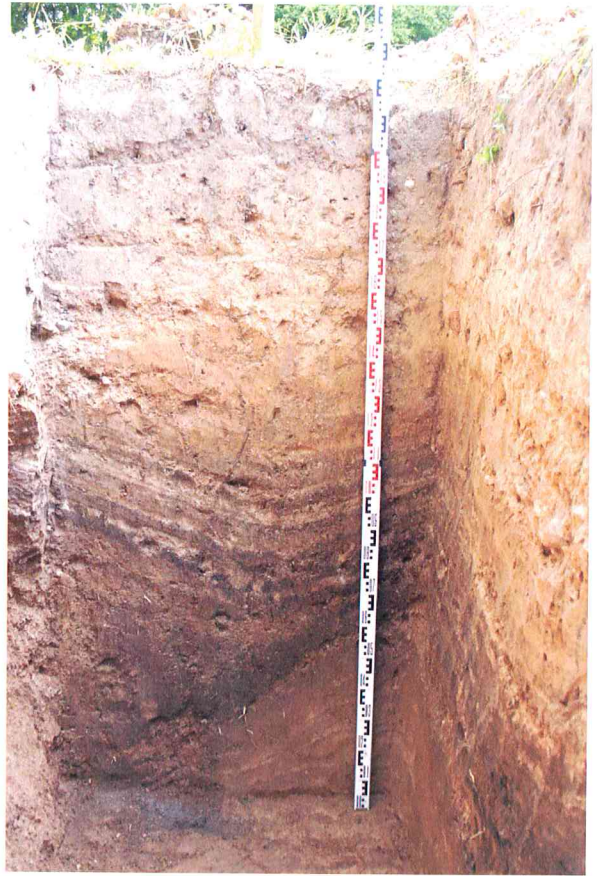

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

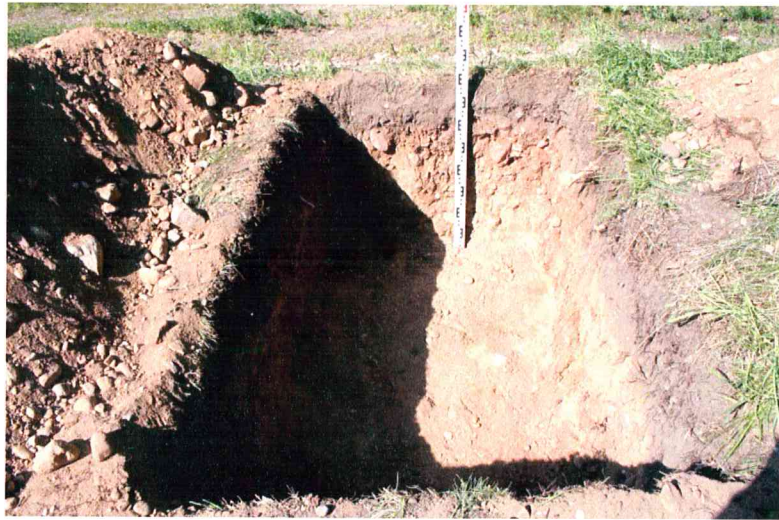

22

23

24

25

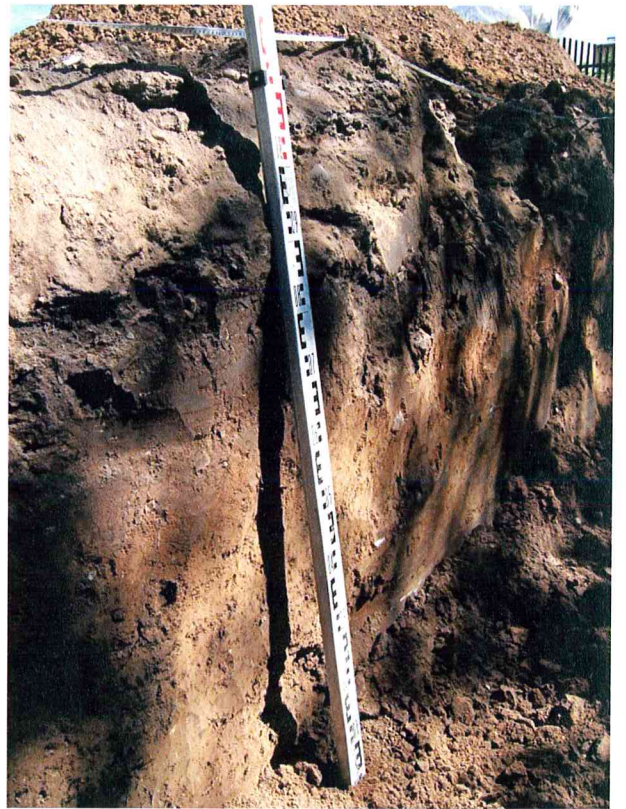

26

27

28

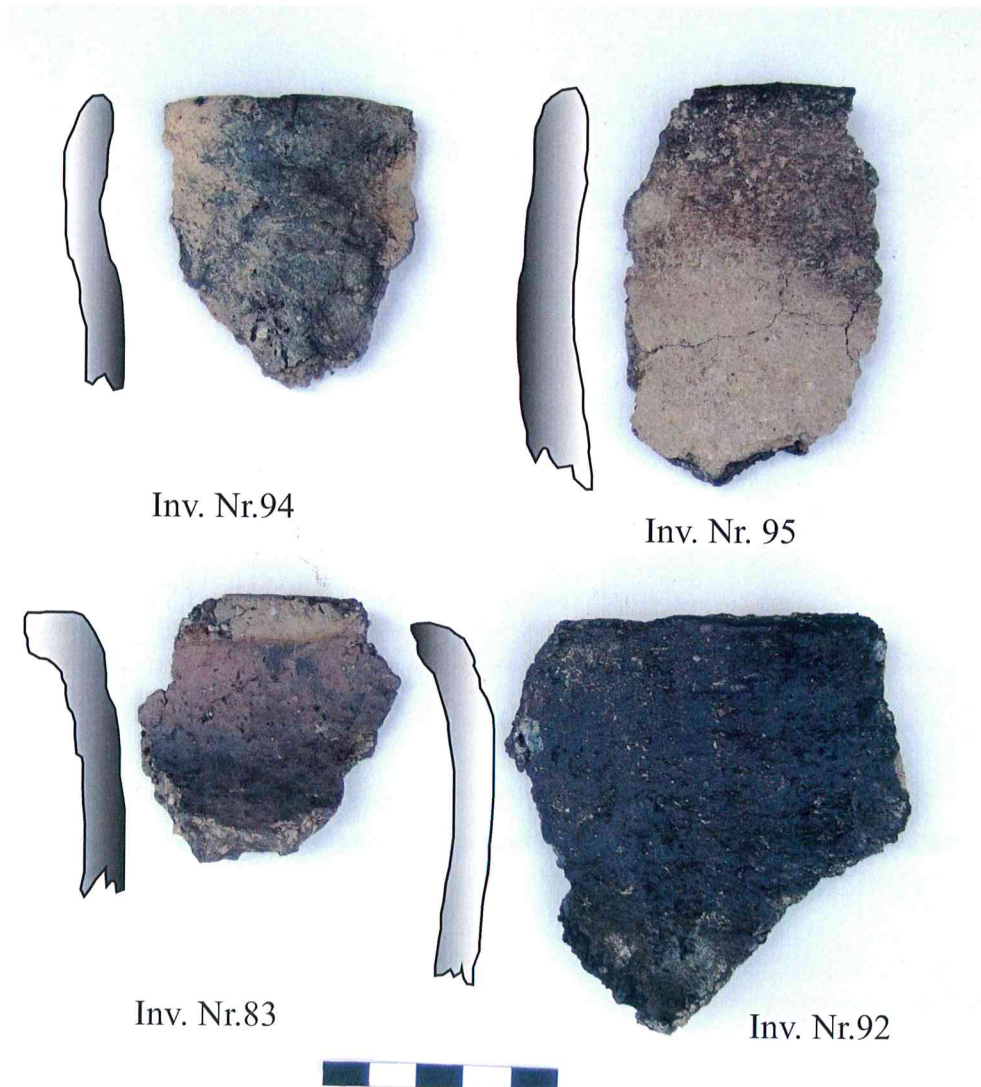
29

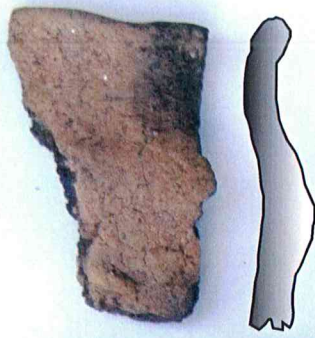
30

31

32

Inv. Nr. 54

Inv. Nr. 23

Inv. Nr. 55

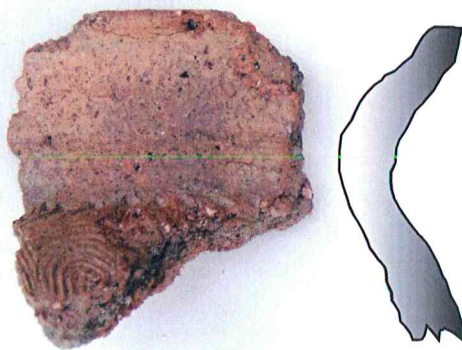

Inv. Nr. 47

Inv. Nr. 46

33

Inv. Nr. 89

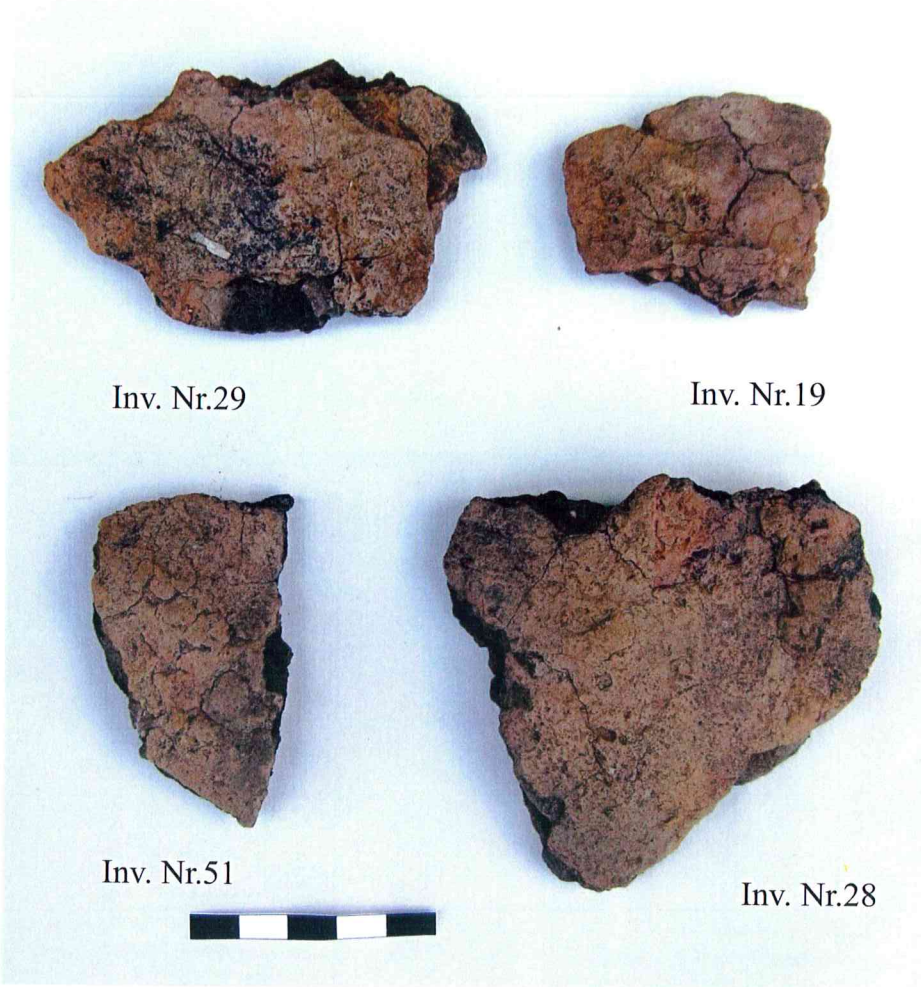

Inv. Nr. 87

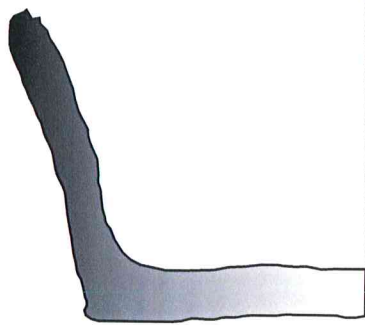
Inv. Nr. 88

34

35

36

KULTŪROS PAVELDO DEPARTAMENTAS
MOKSLINEI ARCHEOLOGINEI KOMISIJAI

Žvalgomųjų archeologinių tyrimų Jurbarko piliakalnio senovės gyvenvietės (A675K2P) (Tauragės apskritis, Jurbarko miestas) teritorijoje

PROJEKTAS

AB „Požeminiai darbai“ užsakymu bus vykdomi Jurbarko piliakalnio senovės gyvenvietės (A675K2P) archeologiniai žvalgomieji tyrimai, dėl čia planuojamos tiesti šilumos tiekimo linijos.

Jurbarko piliakalnis (A675K1P), vad. Bišpiliu, Višpiliu yra šiaurinėje Jurbarko miesto dalyje, 1,4 km į šiaurę nuo Imsrės ir Miltuvos santakos. Piliakalnis įrengtas Imsrės upės kairiajame krante esančioje aukštumoje. Į pietus ir pietryčius nuo piliakalnio yra senovės gyvenvietė. Gyvenvietė yra išsidėsčiusi Imsrės viršutinėje terasoje, kolektyviniais sodais užsodintame lauke ir Imsrės slėnyje, abipus upelio.

Jurbarko piliakalnio senovės gyvenvietė buvo žvalgyta 1960 metais, R. Rimantienės (Lietuvos istorijos institutas). Gyvenvietės teritorijoje surasta žiestos ir lipdytos keramikos puodų šukių. 1972 m. žvalgymai vykdyti R. Olišausko (Mokslinė metodinė kultūros paminklų apsaugos taryba) ir 1990 m. S. Berulio (Mokslinė metodinė kultūros paminklų apsaugos taryba). 1996 05 29 Mokslinė metodinė paminklų apsaugos taryba nustatė ir patvirtino paminklo teritoriją. 1997 12 31 Kultūros vertybių apsaugos departamento nutarimu (Nr.380) įrašyta į Registrą.

2006 metais žvalgomųjų archeologinių tyrimų metu bus tiriama 1,20 m pločio ir 200 m ilgio juosta, kurioje numatoma tiesti šilumos tiekimo liniją. Iš viso numatoma ištirti 240 m² plotą. Aptikus vertingą kultūrinį sluoksnį tyrimų programa gali būti koreguojama.

Darbus numatoma atlikti 2006 metų birželio mėnesį.

Archeologė

2006 06 05

Elena Pranckėnaitė

Priedai : Jurbarko piliakalnio, vad. Bišpiliu, Višpiliu ir senovės gyvenvietės teritorijos ribų planas (M 1:10000 ir 1:2000)

Leidimas galioja iki 2006-11-30

LEIDIMAS

vykdyti archeologinius tyrimus

2006-06-08 Nr.68
Vilnius

Pagal Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 18 str. šis leidimas išduotas **E.Pranckėnaitei** vykdyti Jurbarko piliakalnio senovės gyvenvietės (A675K2P), Jurbarko m., **archeologinius tyrinėjimus,** taip pat naudoti elektronines priemones, sudarinėti planus, filmuoti, fotografuoti, piešti, rinkti radinius ir mėginius tiriamame objekte.

Tyrimų projektas: Archeologinių tyrimų Jurbarko piliakalnio senovės gyvenvietės (A675K2P) (Tauragės apskritis, Jurbarko miestas) teritorijoje projektas, 2006-06-05, Nr.68.

Kontrolės skyriaus vedėjas

 R. Kraujalis

JURBARKO KRAŠTO
MUZIEJUS

TVIRTINU-----
DIREKTORIUS
2007-05-24

EKSPONATŲ PRIĖMIMO AKTAS Nr. 1

2007 gegužės mėn. 24 d. mes, žemiau pasirašę muziejaus rinkinio saugotoja Aida Drejerienė ir Elena Pranskėnaitė, Vė.I. Kultūros paveldo išsaugojimo pajėgos.
(įstaigos pavadinimas, asmens, perduodančio medžiagą vardas, pavardė, pareigos, adresas) surašėme šį aktą 3 egzemplioriuose, pažymėdami tai, kad pirmasis priėmė, o antrasis perdavė muziejui nuolatiniam saugojimui šiuos muziejinės reikšmės daiktus.

eil. Nr.	Daikto pavadinimas	Stovis	Pastabos
1.	Jurbarko piliakalnio senovės gyvenvietės buitinė keramika - 100 vnt.		
2.	Segė, pasaginė, žalvarinė, geležinė. Perkasa Nr. 5, KV.1-2, duobė 1, gylis-1,20m.	Užsegimas (licžuvėlis) - geležinis erodavęs	
3.	Yla(?), tortiruotu viršumi, geležinė. Perkasa Nr. 5, Kv.5, gylis-0.90m		
4.	Smeigtukas, lazdelinis, žalvarinis. Perkasa Nr.5, Kv.14, gylis-1,10 m.	Adata suskilusi į 2 dalis	

Viso pagal aktą priimta 103 (šimtas trys) daiktai.

Priėmė

Perdavė